

HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA – PŘÍPRAVA KONCEPTŮ VYUČOVÁNÍ S VYUŽITÍM RŮZNÝCH METOD VÝUKY

Ing. Eva Lukášková, Ph.D.

Bakalářská práce
2009

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav pedagogických věd
akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Ing. Eva LUKÁŠKOVÁ, Ph.D.**
Studijní program: **B 7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Učitelství odborných předmětů pro SŠ**

Téma práce: **Hospodářská politika — příprava konceptů vyučování s využitím různých metod výuky**

Zásady pro vypracování:

1. Definujte předmět Hospodářská politika, jeho rozsah, témata.
2. Klasifikujte různé metody výuky.
3. Vypracujte koncepty vyučování s využitím různých metod výuky.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

Chudý, Š., Kašpárková, S.: Didaktická propedeutika. Zlín: UTB ve Zlíně, 2007. 101s.

Franc, A., Slaný, A.: Hospodářská politika. Brno: Masarykova univerzita, 2004. 122 s.
ISBN 80-210-3476-9.

Vedoucí bakalářské práce:

prof. PhDr. Vladimír Šefčík, CSc.

Ústav bezpečnosti a řízení technologických rizik

Datum zadání bakalářské práce:

12. února 2009

Termín odevzdání bakalářské práce:

15. května 2009

Ve Zlíně dne 12. února 2009

prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan

L.S.

Mgr. Soňa Vávrová, Ph.D.
vedoucí katedry

ABSTRAKT

V bakalářské práci je definována náplň předmětu Hospodářská politika, vytýčeny jednotlivé cíle výuky podle tematických celků a klasifikovány různé metody výuky. V praktické části práce jsou podle upraveného prekonceptu vyučování zpracovány přípravy na přednášky a semináře podle jednotlivých témat.

Klíčová slova: Hospodářská politika, koncepty vyučování, metody výuky, prekoncept vyučování, formy výuky, cíle výuky

ABSTRACT

There are described subject Economic policy, layout the aim of teaching and classified various methods of teaching. In the practical part of the thesis are made the preparations on lectures and seminars accordance with particulars themes.

Keywords: Economic policy, teaching conceptions, teaching methods, preconception of teaching, teaching forms, teaching goals

Moje poděkování patří Prof. PhDr. Vladimíru Šefčíkovi, CSc., za to, že je stále ochoten znovu a znovu mě vést a školit, poskytovat rady a prostor pro studium. Děkuji kolegovi Mgr. et Bc. Karlu Horovi, že se ochotně stal prvním čitatelem tohoto textu a pomohl k jeho zkvalitnění.

Moje poděkování patří především mým dvěma maminkám - babičkám. Díky nim jsem tentokrát mohla navštěvovat výuku a připravovat se na zkoušky. Děkuji také svým dvěma dcerám Karolíně a Kristýně, že usínaly ve většině případů kolem 20 hodiny. Mé poděkování patří i manželovi, který je velikou oporou. Při poděkování nelze zapomenout ani na táty – dědečky.

OBSAH

ÚVOD	8
I TEORETICKÁ ČÁST	9
1 CHARAKTERISTIKA STUDIJNÍHO PŘEDMĚTU	10
1.1 ANOTACE PŘEDMĚTU	10
1.2 TEMATICKÝ PLÁN VÝUKY	10
1.3 FORMY VÝUKY	11
1.4 PŘEDPOKLÁDANÉ VĚDOMOSTI A DOVEDNOSTI – CÍLE VÝUKY	12
2 METODY VÝUKY	15
2.1 KLASIFIKACE VÝUKOVÝCH METOD	15
2.1.1 Klasifikace výukových metod	16
2.1.2 Klasifikace základních skupin metod výuky	17
2.1.3 Metody zprostředkující přenos nových poznatků od subjektu k objektu.....	18
2.2 FORMULÁŘ PREKONCEPTU VYUČOVÁNÍ	19
3 METODIKA	22
3.1 CÍL PRÁCE	22
3.2 METODY VYUŽÍVANÉ PŘI ZPRACOVÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	22
3.2.1 Analýza – syntéza	22
3.2.2 Indukce – dedukce	23
3.2.3 Sběr dat	23
II PRAKTICKÁ ČÁST	24
4 KONCEPTY PŘEDNÁŠEK	25

4.1	ÚVOD DO HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY STÁTU, TEORIE A PRAXE HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY	25
4.2	CÍLE, NÁSTROJE A NOSITELÉ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY, NUTNOST EKONOMICKÉ KOORDINACE A JEJÍ FORMY	28
4.3	EKONOMICKÁ ÚLOHA STÁTU V HOSPODÁŘSKÉ POLITICE.....	30
4.4	STABILIZAČNÍ POLITIKA.....	32
4.5	POLITIKA TVORBY KONKURENČNÍHO PROSTŘEDÍ.....	34
4.6	SOCIÁLNÍ POLITIKA	36
4.7	STRUKTURÁLNÍ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA	37
4.8	VNĚJŠÍ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA.....	39
4.9	POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI.....	41
4.10	POLITIKA ROZDĚLOVÁNÍ DŮCHODŮ	43
4.11	POLITIKA OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	44
4.12	TEORIE MEZINÁRODNÍHO OBCHODU; MEZINÁRODNÍ MĚNOVÝ SYSTÉM	46
4.13	HOSPODÁŘSKÝ VÝVOJ VYSPĚLÝCH TRŽNÍCH EKONOMIK	48
4.14	EVROPSKÁ UNIE.....	50
5	KONCEPTY VYUČOVÁNÍ PRO SEMINÁŘE – VYUŽITÍ RŮZNÝCH METOD VÝUKY.....	52
5.1	ÚVOD DO HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY STÁTU, TEORIE A PRAXE HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY; CÍLE, NÁSTROJE A NOSITELÉ HOSPODÁŘSKÉ POLITIKY, NUTNOST EKONOMICKÉ KOORDINACE A JEJÍ FORMY	54
5.2	EKONOMICKÁ ÚLOHA STÁTU V HOSPODÁŘSKÉ POLITICE; STABILIZAČNÍ POLITIKA.....	56
5.3	POLITIKA TVORBY KONKURENČNÍHO PROSTŘEDÍ; SOCIÁLNÍ POLITIKA	58
5.4	STRUKTURÁLNÍ POLITIKA; VNĚJŠÍ HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA.....	60
5.5	POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI; POLITIKA ROZDĚLOVÁNÍ DŮCHODŮ	62
5.6	POLITIKA OCHRANY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ; TEORIE MEZINÁRODNÍHO OBCHODU, MEZINÁRODNÍ MĚNOVÝ SYSTÉM	64
5.7	HOSPODÁŘSKÝ VÝVOJ VYSPĚLÝCH TRŽNÍCH EKONOMIK; EVROPSKÁ UNIE.....	66
	ZÁVĚR.....	69
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	70
	SEZNAM OBRÁZKŮ.....	73
	SEZNAM TABULEK	74
	SEZNAM PŘÍLOH.....	75

ÚVOD

Hospodářská politika je teoretickou disciplínou a zároveň praktickou činností státu. Správné používání teoretických modelů daných touto vědeckou disciplínou odráží úspěšnost jednotlivých vlád při ovlivňování výkonnosti ekonomiky státu a zvyšování blahobytu jeho občanů.

Předmět Hospodářská politika je vyučován pro studenty programu Ekonomika a management (obor Logistika a management) ve 2. ročníku na Fakultě technologické UTB ve Zlíně. Předmět Hospodářská politika seznamuje studenty s uceleným pohledem na problematiku hospodářské politiky z hlediska teoretického i praktického. Studenti jsou seznámeni se základními národohospodářskými souvislostmi ekonomických procesů.

Předmět Hospodářská politika logicky navazuje na předměty Mikroekonomie, Makroekonomie a Dějiny ekonomického myšlení a rozšiřuje poznatky studentů z oblasti ekonomické teorie o praktickou aplikaci některých ekonomických modelů. Zároveň je důležitým vstupem do studia problematiky Veřejné ekonomiky a Ekonomiky Evropské unie (předměty 3. ročníku).

Cílem práce je vypracovat koncepty vyučování přednášek a seminářů pro tento předmět za využití různých metod výuky. Při zpracování jednotlivých témat je využit jako vzor prekoncept vyučování. V teoretické části práce je definován předmět Hospodářská politika, dále představeny formy a cíle výuky, jsou klasifikovány metody výuky, jichž je možné pro daný předmět využít. Praktickou část práce naplňují vypracované koncepty vyučování, které jsou cíleně zaměřené na jednotlivé přednášky a semináře. Pozornost je zaměřena zejména na stanovení cílů výuky s využitím Bloomovy taxonomie, na metody výuky a obsahovou náplň přednášek a seminářů. Z hlediska široké obsahové náplně nejsou koncepty úplnou kopií přednášek nebo průběhu seminářů. Kompletní portfolio týkající se materiálů k předmětu Hospodářská politika je přiloženo k práci na CD nosiči.

Záměrem nebylo pouze kopírovat náplň přednášek a seminářů, ale vytvořit ucelený přístup k předmětu Hospodářská politika.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CHARAKTERISTIKA STUDIJNÍHO PŘEDMĚTU

Název studijního předmětu je Hospodářská politika. Předmět se vyučuje ve studijním programu Ekonomika a management pro obor Logistika a management. Je určen pro studenty druhého ročníku v rozsahu dvou hodin přednášek a jedné hodiny semináře týdně. Předmět je vyučován v letním semestru.

1.1 Anotace předmětu

Předmět Hospodářská politika seznamuje studenty s uceleným pohledem na problematiku hospodářské politiky z hlediska teoretického i praktického. Studenti jsou seznámeni se základními národohospodářskými souvislostmi ekonomických procesů. Nezbytnou součástí výuky je seznámení se s cíli, nástroji a nositeli hospodářské politiky, její účinností. Další témata jsou věnována koncepčním přístupům k hospodářské politice – stabilizační a prorůstová, poptávkově orientovaná hospodářská politika. Velký důraz ve výuce je kladen na základní typy hospodářských politik – fiskální, monetární, vnější měnová hospodářská politika a jejich dopad na fungování tržní ekonomiky. Pozornost je věnována i dalším typům hospodářských politik – strukturální, politika ochrany hospodářské soutěže, sociální politika, regionální politika, politika ochrany životního prostředí. Studenti jsou dále seznámeni s hospodářským vývojem vybraných vyspělých tržních ekonomik (Velká Británie, Francie, Švédsko, Německo, Japonsko, USA) a v neposlední řadě se základními atributy hospodářské politiky Evropské unie [1].

1.2 Tematický plán výuky

Předmět: Hospodářská politika

Počet týdnů: 14

Rozsah výuky: 2-1-0

Ročník: druhý

Ukončení: Klasifikovaný zápočet

Základní obsahovou náplň předmětu prezentují následující témata:

1. Úvod do hospodářské politiky státu.
2. Teorie a praxe hospodářské politiky.
3. Cíle, nástroje a nositelé hospodářské politiky, nutnost ekonomické koordinace a její formy.
4. Ekonomická úloha státu v hospodářské politice.
5. Stabilizační politika státu.
6. Politika tvorby konkurenčního prostředí.
7. Sociální politika.
8. Strukturální hospodářská politika.
9. Vnější hospodářská politika.
10. Politika zaměstnanosti.
11. Politika ochrany životního prostředí
12. Teorie mezinárodního obchodu; Mezinárodní měnový systém.
13. Hospodářský vývoj vyspělých tržních ekonomik.
14. Evropská unie.

1.3 Formy výuky

Základní organizační forma vyučování je vyučovací hodina. Vyučovací hodina má délku 45 minut [2]. Při vysokoškolské výuce jsou zpravidla spojeny dvě vyučovací hodiny - přednáška nebo seminář mají potom délku 90 minut. Výuka hospodářské politiky je dotovaná celkem 3 hodinami týdně – každý týden je přednáška, semináře navštěvují studenti každých 14 dní.

Přednášky jsou jednou z hlavních forem vyučování na vysoké škole. Přednáška má posluchačům:

- Podat soustavné a ucelené poznatky dané vědní disciplíny, uvést je do individuálního studia;
- vést posluchače k vědeckému myšlení a plnit výchovné cíle;
- podávat současnou problematiku daného předmětu a tak formovat schopnost spojit teorii s praxí;
- uvést do literatury, která je stěžejní pro daný předmět;
- vysvětlovat spojitost daného předmětu s ostatními, stejně tak i zdůraznit jeho význam a postavení v celkovém učebním plánu studia

Seminární forma výuky má stejně jako přednáška svoje specifické úlohy a funkce ve vyučování. Úloha seminářů spočívá především v:

- prověření studentů ohledně jejich zvládnutí probírané problematiky
- prohloubení a rozvinutí znalostí z dané látky;
- rozvoji tvořivého myšlení studentů;
- ujasnění si probírané problematiky;
- kontrolní funkci [3].

1.4 Předpokládané vědomosti a dovednosti – cíle výuky

Výukový cíl je obvykle chápán jako představa o kvantitativních a kvalitativních změnách u studentů v oblasti kognitivní, afektivní a psychomotorické, kterých má být dosaženo ve stanoveném čase v procesu výuky [4].

Výukové cíle hrají významnou a usměrňující a motivující roli v činnosti studentů, zejména pokud je výuka založena na jejich aktivitě a samostatné práci [5]. Měly by být komplexní, konzistentní (soudržné), přiměřené a kontrolovatelné [1]. Klasifikace výukových cílů, jejich vymezení je problematika velice široká, pro potřeby této práce je využita taxonomie výukových cílů podle Benjamina Blooma.

Tab. 1. Bloomova taxonomie výukových cílů [1, 6]

1.	Znalost (zapamatování)	Student si na základě pamětních procesů vybaví pojmy, pravidla, metody a zákony	Definovat, doplnit, zapsat, reprodukovat, vybrat, vysvětlit
2.	Porozumění	Student chápe význam sděleného obsahu a dovede ho využít, dokáže vlastními slovy sdělit učivo	Dokázat, interpretovat, objasnit, přeložit, převést
3.	Aplikace	Dochází k transferu učení do situací pro jedince nových (řešení problémů), student dokáže použít dříve naučenou látku při zpracování nového učiva	Aplikovat, demonstrovat, diskutovat, navrhnout, prokázat, řešit, uspořádat
4.	Analýza	Student dokáže rozdělit sdělení na prvky nebo části, rozlišit fakta od hypotéz	Analyzovat, najít principy uspořádání, provést rozbor, specifikovat, rozhodnout
5.	Syntéza	Jde o schopnost skládání prvků z částí v celek, kombinací prvků se vytváří struktura, student musí vytvořit něco pro něj nového	Klasifikovat, kategorizovat, kombinovat, modifikovat, vyvodit obecné závěry, shrnout
6.	Hodnotící posouzení	Jde o posouzení hodnoty myšlenek, dokumentů, metod, způsobů řešení, žák posuzuje hodnotu, vybírá preferovanou možnost, obhájí svůj výběr	Argumentovat, obhájit, ocenit, oponovat, prosoudit, zdůvodnit

Taxonomie umožňuje učitelé vybírat učební úlohy tak, aby pokrývaly všechny její úrovně [1]. Na jejím základě lze také smysluplně určit vzdělávací cíle jednotlivých učebních témat a předpokládané konečné vědomosti a dovednosti.

Po absolvování předmětu Hospodářská politika se předpokládají u studenta:

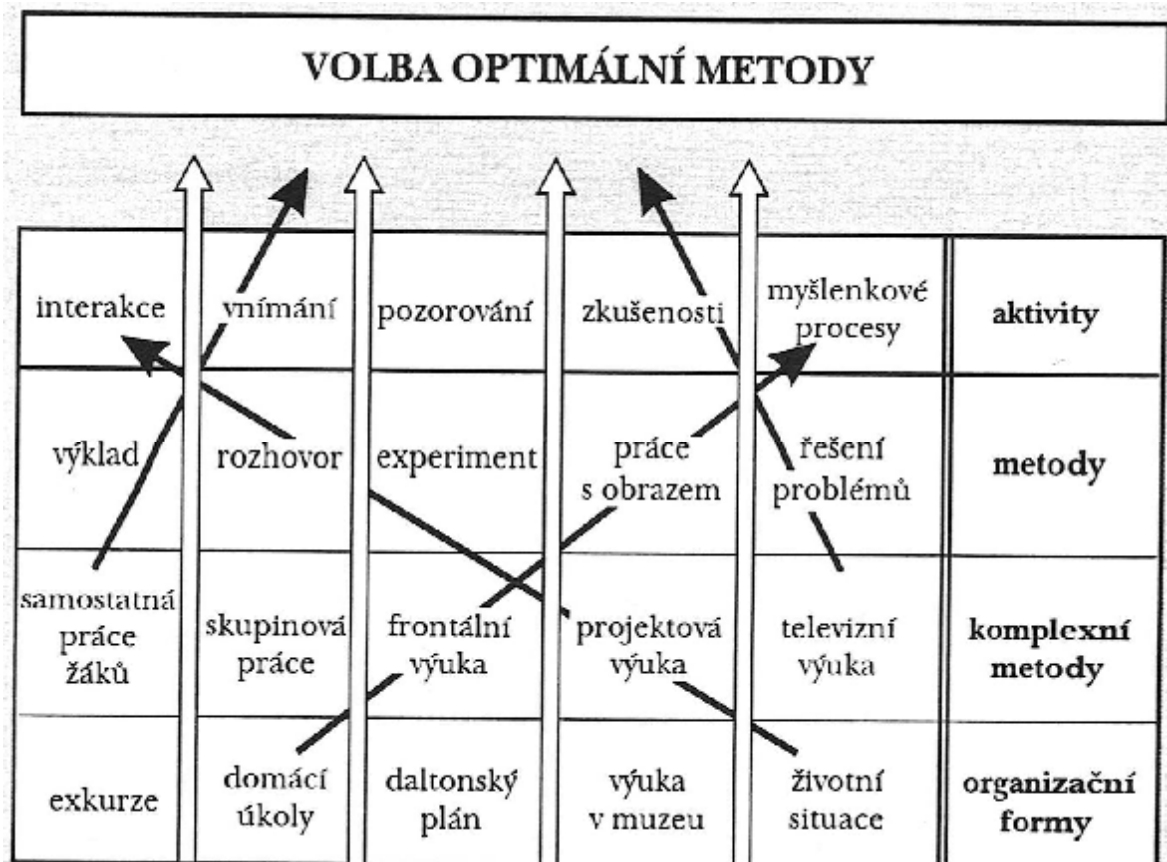
- Znalosti základních národohospodářských souvislostí ekonomických procesů;
- znalosti, které studentům umožní vysvětlit a objasnit základní cíle hospodářské politiky, vztahy mezi nimi;
- schopnost diskutovat o ekonomické úloze státu v hospodářské politice;
- schopnost definovat a interpretovat problematiku jednotlivých hospodářských politik (zejména stabilizační, fiskální, monetární a vnější hospodářské politiky);
- schopnost diskutovat o konkrétních aktuálních problémech jednotlivých hospodářských politik (např. politika sociální, zaměstnanosti, rozdělování důchodů, regionální a politika ochrany životního prostředí);
- vyvodit obecné závěry týkající se dopadů státních zásahů do tržní ekonomiky;
- argumentovat a obhájit svůj názor týkající se problematiky zasahování státu do ekonomiky pomocí různých nástrojů hospodářské politiky.

2 METODY VÝUKY

Metoda výuky neurčuje cíle ani obsah výuky, ale je cestou k jejich realizaci. Metoda výuky je formou realizace výchovně vzdělávacího obsahu. Metoda výuky je dána kombinací ideálních podmínek, které jsou dány plánovaným cílem a podmínek reálných, které jsou dány vnitřními dispozicemi studenta i okolním prostředím. Metoda výuky je modelem činnosti učitele a studentů, směřující k dosažení cílů vzdělávání [1].

2.1 Klasifikace výukových metod

Výukové metody a metodické jevy jsou značně široké a diverzifikované, metody je tedy nutné logicky uspořádat a logicky utřídit [1]. V následujícím textu budou uvedeny některé klasifikace výukových metod podle různých autorů, které byly zvoleny tak, aby vyhovovaly spektru metod používaných při výuce předmětu Hospodářská politika.

Obr. 1. Pole výukových a metodických jevů [1]

2.1.1 Klasifikace výukových metod

A. Metody z hlediska pramene poznání a typu poznatků – aspekt didaktický

I. Metody slovní

1. Monologické metody (např. vysvětlování, výklad, přednáška)
2. Dialogické metody (např. rozhovor, dialog, diskuze)
3. Metody písemných prací (např. písemná cvičení, kompozice)
4. Metody práce s učebnicí, knihou, textovým materiálem

II. Metody názorně demonstrační

1. Pozorování předmětů a jevů
2. Předvádění předmětů, činností, pokusů, modelů
3. Demontrace statických obrazů
4. Projekce statická a dynamická

III. Metody praktické

1. Návčik pohybových a pracovních dovedností
2. Laboratorní činnosti žáků
3. Pracovní činnosti
4. Grafické a výtvarné činnosti

B. Metody z hlediska aktivity a samostatnosti žáků – aspekt psychologický

I. Metody sdělovací

II. Metody samostatné práce žáků

III. Metody badatelské, výzkumné, problémové

C. Charakteristika metod z hlediska myšlenkových operací – aspekt logický

I. Postup srovnávací

II. Postup induktivní

III. Postup deduktivní

IV. Postup analyticko-syntetický**D. Varianty metod z hlediska fází výchovně vzdělávacího procesu– aspekt procesuální**I. Metody motivačníII. Metody expozičníIII. Metody fixačníIV. Metody diagnostickéV. Metody aplikační**E. Varianty metod z hlediska výukových forem a prostředků – aspekt organizační**I. Kombinace metod s vyučovacími formamiII. Kombinace metod s vyučovacími pomůckami**F. Aktivizující metody – aspekt interaktivní**I. Diskusní metodyII. Situační metodyIII. Inscenační metodyIV. Didaktické hryV. Specifické hry [7]**2.1.2 Klasifikace základních skupin metod výuky****A. Klasické výukové metody**I. Metody slovní (např. vyprávění, vysvětlování, přednáška, práce s textem, rozhovor)II. Metody názorně-demonstrační (provádění a pozorování, práce s obrazem, instruktaž)III. Metody dovednostně-praktické (napodobování, laborování, experimentování)**B. Aktivizující metody**I. Metody diskusní

II. Metody heuristické, řešení problémů

III. Metody situační

IV. Metody inscenační

V. Didaktické hry

C. Komplexní výukové metody

I. Frontální výuka

II. Skupinová a kooperativní výuka

III. Samostatná práce

IV. Projektová výuka [8]

(Pozn. uvedeny pouze metody, které jsou využitelné při výuce předmětu Hospodářská politika)

2.1.3 Metody zprostředkující přenos nových poznatků od subjektu k objektu

A. Metody motivační

I. Vstupní (motivační rozhovor, vyprávění, demonstrace)

II. Průběžné (aktualizace obsahu, uvádění příkladů z praxe, pochvala, výzva)

B. Metody expoziční (podání učiva)

I. Metody přímého přenosu (přednáška, vyprávění, popis, vysvětlování, instrukce)

II. Metody zprostředkovaného přenosu poznatků názorem (demonstrační metody)

III. Metody heuristického charakteru – problémové (projekty, problémové úlohy)

C. Metody fixační

I. Metody vědomostní

II. Metody dovednostní

D. Metody hodnocení, kontroly a klasifikace, metody diagnostické

I. Didaktické testy

II. Klasické – písemné a ústní zkoušky [1]

2.2 Formulář prekonceptu vyučování

Jednotlivá témata budou zpracována do formuláře prekonceptu smíšené vyučovací hodiny. V první části formuláře budou vypsány základní charakteristiky uvažovaného vyučování. Při výběru vzdělávacích a výchovných cílů se bude vycházet z jednotlivých témat. Zde bude stanoveno, jaké úrovně zejména vzdělávacích cílů má být dosaženo po absolvování přednášky a semináře.

V druhé části formuláře budou vypsány fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování. Prolog je začátek vyučovací hodiny a měl by obsahovat záměry vyučovací hodiny. Mobilizace předchozího poznatkového systému zahrnuje opakování předchozího učiva a jeho utřídění. Vzbuzení zájmu na straně studentů a zjištění, jaké úsilí je třeba vydat ke splnění daných cílů, je v části motivace (stimulace). Přiblížení nových poznatků a informací probíraného učiva je v části exponování nových poznatků. Pro trvalejší zapamatování a upevnění probíraného učiva je důležitá fáze fixace nového učiva. Jedná se o systematizaci, upevnění a včlenění nového učiva do poznatkové struktury.

K závěrečné části vyučování patří procvičování a opakování nového učiva. Zde lze zjistit nakolik studenti porozuměli probíranému učivu. Praktický význam učiva je možné popsat v části praktická aplikace. Jedná se o využívání nových poznatků v praxi. Vyučování je zakončeno částí komparace, v níž si vyučující formou společné úvahy se studenty zjistí hloubku jejich získaných znalostí [9, 10].

V praktické části, kde budou prezentovány jednotlivé koncepty vyučování, bude využito prekonceptu vyučování, který bude přizpůsoben potřebám jednotlivých forem výuky předmětu Hospodářská politika.

Tab. 2. Vzor formuláře prekonceptu vyučování [9].

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení:			Třída:
Školní rok: 2007/2008	Předmět:	Vyuč. hodina:	Typ hodiny: smíšený
Den:	Měsíc:	Rok:	Poznámky:
Používané učebnice a materiály:			
Cíle vzdělávací:			
Cíle výchovné:			
Konkrétní učivo:			
Pojmy:			
Výstupní znalosti:			
Poznámky:			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

PROLOG (úvod)	
MOBILIZACE předchozího poznatkového systému	
MOTIVACE (stimulace)	
EXPONOVÁNÍ nových poznatků	
FIXACE nového učiva	
PROCVIČENÍ opakování	
PRAKTICKÉ aplikace	
KOMPARACE	

3 METODIKA

3.1 Cíl práce

Hlavním cílem práce je zpracování konceptů vyučování s využitím různých metod výuky pro předmět Hospodářská politika. Vypracovat tyto koncepty jednak pro tematicky vymezené přednášky (14), dále pak pro jednotlivé semináře (7). Neméně důležitou součástí práce je i kompletní portfolio vyučujícího, které bude přiloženo na CD nosiči.

3.2 Metody využívané při zpracování bakalářské práce

Při zpracování práce byly využity základní výzkumné metody: analýza, syntéza, indukce, dedukce a sběr dat.

3.2.1 Analýza – syntéza

Analýza je proces faktického nebo myšlenkového rozčlenění celku na část. Je to rozbor vlastností, vztahů, faktů postupující od celku k částem. Analýza umožňuje odhalovat různé stránky a vlastnosti jevů a procesů, jejich stavbu, vyčleňovat etapy, rozporné tendence. Umožňuje oddělit podstatné od nepodstatného, odlišit trvalé vztahy od nahodilých [11].

Metoda je využita při zkoumání jednotlivých prvků předmětu Hospodářská politika a při sestavování jednotlivých konceptů vyučování a kompletního portfolio.

Syntéza znamená postupovat od části k celku. Dovoluje poznávat objekt jako jediný celek. Je to spojování poznatků získaných analytickým přístupem [11].

Na základě posouzení informací získaných analytickou metodou se formulovala základní teoretická východiska pro předmět Hospodářská politika. Byly navrženy cíle, metody a formy výuky, sestaven tematický plán a k jednotlivým tématům koncepty vyučování.

3.2.2 Indukce – dedukce

Indukce je úsudek směřující od zvláštních případů k obecné poučce. Věrohodnost induktivních úsudků se ověřuje nejen množstvím případů, z nichž byla obecná poučka odvozena, a jejich rozmanitostí, ale i obecnějšími zákony, z nichž se může obecná poučka odvodit. Indukce se ověřuje dedukcí [12].

Při indukci se vycházelo z již dosažených vědomostí studentů (absolvování předmětů Mikroekonomie, Makroekonomie a Dějiny ekonomického myšlení) podle nichž se odvodilo tempo a směr výuky předmětu Hospodářská politika.

Dedukce je úsudek směřující od obecné poučky k zvláštnímu případu. Z odvozených obecných pouček se induktivně usuzuje o zvláštních, dosud ještě neznámých případech, které však svými jednotlivými znaky po tuto obecnou poučku spadají. Dedukce se opírá o předchozí indukci [12].

Pomocí dedukce byl stanoven konkrétní obsah jednotlivých témat.

3.2.3 Sběr dat

Jedná se o shromažďování dat z jednoho nebo více míst vzniku za účelem jejich centralizace, přenosu, nebo zpracování. Zahrnuje tyto základní činnosti: indikaci prvotní informace, vytvoření sdružené informace, přenos, přípravu pro zpracování [13].

Metoda sběru dat byla využita při sestavování témat konceptů vyučování a portfolia předmětu Hospodářská politika. Potřebná literatura byla vyhledávána v bibliografiích, další informace byly získány prostřednictvím internetu a aktuální problémy z tisku.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 KONCEPTY PŘEDNÁŠEK

V následujících podkapitolách jsou představeny vypracované koncepty vyučování pro předmět Hospodářská politika. V první části je využito upraveného prekonceptu vyučování pro tematické pokrytí přednášek pro studenty předmětu. Důraz je kladen zejména na cíle výchovné a vzdělávací, používané pomůcky a metody výuky. Pozornost je věnována i stanovení úrovně výstupních znalostí a obsahu uvažovaného vyučování. Kompletní znění přednášek (portfolio k předmětu Hospodářská politika) je na přiloženém CD.

Pro přednášky jsou využívány následující metody (jsou uvedeny v konceptu vyučování): monologické metody – přednes vyučujícího; metody dialogické – reakce studentů na dotazy vyučujícího, zhodnocení aktuálního stavu v hospodářské politice; frontální výuka; využití metod z hlediska fází výchovně vzdělávacího procesu - metody motivační, expoziční.

4.1 Úvod do hospodářské politiky státu, teorie a praxe hospodářské politiky

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny přednáška	Typ hodiny:
Výukové metody: monologické metody, metody slovní, metody motivační, expoziční (přímý přenos), fixační, dialogické metody, frontální výuka			
Používané učebnice a materiály: KLIKOVÁ, Ch., KOTLÁN, I. a kol.: <i>Hospodářská politika: Teorie a praxe</i> . 2. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2006. 341 s. ISBN 80-86572-37-4 URBAN, L. a kol.: <i>Hospodářská politika</i> . 1. Vydání. Praha: VICTORIA PUBLISHING, 1994. 155 s- ISBN 80-85865-01-7			
Dataprojektor			
Cíle vzdělávací: Po absolvování přednášky a následného semináře studenti umí – <i>definovat a interpretovat</i> základní pojmy (hospodářská politika – základní typy, tržní mechanismus, institucionální prostředí, teoretickou a praktickou hospodářskou politiku), dále pojmy týkající se teoretické a praktické hospodářské politiky, základní typy hospodářské politiky; dokážou <i>diskutovat</i> o problematice			

potřeb ekonomických a neekonomických a ekonomických zájmech jednotlivců a státu. **Analyzují** na základní úrovni aktuální situaci v ekonomice z hlediska možnosti využití liberální nebo intervencionistické hospodářské politiky, jsou schopni **argumentace** týkající se liberálního či intervencionistického zaměření hlavních představitelů politických stran.

Cíle výchovné: Uvědomění si důležitosti možnosti aktivně a pasivně se zúčastňovat politického a ekonomického života – výchova k občanství. Pochopení důležitosti existence státních zásahů do ekonomiky, jejich kladů i záporů, výchova k toleranci jednotlivých politických stran a politiků, jakož i jejich názorů.

Konkrétní učivo: Úvod do hospodářské politiky státu, teorie a praxe hospodářské politiky

Pojmy: hospodářská politika, ekonomika, ekonomické a neekonomické potřeby, ekonomické zájmy, tržní mechanismus, institucionální prostředí hospodářské politiky, základní typy hospodářské politiky, proud anglo-americký, proud kontinentální, teoretická hospodářská politika, praktická hospodářská politika, liberální a intervencionistická hospodářská politika, základní typy hospodářské politiky, možnosti a meze hospodářské politiky

Výstupní znalosti: Pochopení významu existence hospodářské politiky; umět definovat hospodářskou politiku, institucionální prostředí, ve kterém se pohybuje; pamatovat si základní typy hospodářské politiky. Znalost základních rozdílů v přístupu liberálním a intervencionistickým, historické souvislosti a předpoklady pro vznik těchto přístupů, chápání možností a mezí hospodářské politiky, bezproblémové definování základních typů hospodářské politiky – fiskální, monetární, strukturální, vnější, zaměstnanosti, sociální.

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

PROLOG (úvod)

- studenti jsou v průběhu přednášky postupně seznámeni s jednotlivými pojmy, které tvoří její obsahovou náplň.

Osnova přednášky:

- Ø Tržní mechanismus
- Ø Význam hospodářské politiky
- Ø Vymezení pojmu hospodářská politika
- Ø Hospodářská politika jako teoretická disciplína
- Ø Teorie hospodářské politiky
- Ø Praxe hospodářské politiky
- Ø Základní typy hospodářské politiky
- Ø Možnosti a meze hospodářské politiky

Definice Hospodářské politiky: je to přístup státu k ekonomice své země.

Tržní mechanismus: potřeby ekonomické a neekonomické.

Teorie hospodářské politiky: proud anglo-americký, kontinentální [1, 14].

<p>MOBILIZACE předchozího poznatkového systému</p> <p>- <i>Studenti odpovídají na otázky, měli by přitom využít znalostí z prvního ročníku - absolvování předmětů Mikroekonomie, Makroekonomie, Dějiny ekonomických teorií.</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jaké jsou potřeby ekonomické a neekonomické? Uveďte příklady. 2. Definujte tržní mechanismus. 3. Kdo je kdo? Adam Smith, J. M. Keynes
<p>MOTIVACE (stimulace)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zkuste odhadnout, které instituce konkrétně provádí hospodářskou politiku. 2. V jakém institucionálním prostředí se hospodářská politika pohybuje?
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>V průběhu přednášky budou studentům kladeny otázky týkající se tržního mechanismu, problematiky jeho fungování, externalit, potřebnosti hospodářské politiky.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p> <p>- <i>Důležité pojmy z přednášky budou na konci znovu zopakovány a shrnuty.</i></p>	<p>Definice hospodářské politiky.</p> <p>Tržní mechanismus.</p> <p>Teorie a praxe hospodářské politiky.</p> <p>Základní typy hospodářské politiky.</p> <p>Možnosti a meze hospodářské politiky.</p>
<p>KOMPARACE</p> <p>- <i>studenti budou směřováni k pochopení provázanosti ekonomického a politického života; snaha vysvětlit praktické dopady teoretických modelů.</i></p>	<p>Fiskální politika.</p> <p>Monetární politika.</p> <p>Strukturální politika.</p> <p>Sociální politika.</p> <p>Vnější hospodářská politika.</p>

4.2 Cíle, nástroje a nositelé hospodářské politiky, nutnost ekonomické koordinace a její formy

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny přednáška	Typ hodiny:
<p>Výukové metody: monologické metody, metody slovní, metody motivační, expoziční (přímý přenos), fixační, dialogické metody, frontální výuka</p>			
<p>Používané učebnice a materiály:</p> <p>KLIKOVÁ, Ch., KOTLÁN, I. a kol.: <i>Hospodářská politika: Teorie a praxe</i>. 2. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2006. 341 s. ISBN 80-86572-37-4</p> <p>URBAN, L. a kol.: <i>Hospodářská politika</i>. 1. Vydání. Praha: VICTORIA PUBLISHING, 1994. 155 s- ISBN 80-85865-01-7</p> <p>KOTLÁN, I. a kol.: <i>Aplikovaná hospodářská politika</i>. 1. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2001. 97 s. ISBN 80-86572-01-3</p> <p>TOMEŠ, Z.: <i>Hospodářská politika (1900-2007)</i>. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2008. 278 s. ISBN 80-7400-002-7</p> <p>Dataprojektor</p>			
<p>Cíle vzdělávací: Po absolvování přednášky a následného semináře studenti umí – <i>definovat a interpretovat</i> základní cíle (tradiční cíle, ekonomické cíle), nástroje (podle určitých hledisek) a nositele hospodářské politiky (devizní sféra); dále znají koordinační mechanismy ekonomiky, dovedou <i>diskutovat</i> o problematice růstu HDP, míře inflace, míře nezaměstnanosti, platební bilanci. <i>Analyzují</i> na základní úrovni aktuální situaci v ekonomice, <i>vyvozují obecné závěry</i> týkající se vývoje zaměstnanosti a inflace, možnosti růstu HDP na základě předchozích poznatků.</p> <p>Cíle výchovné: Zdůraznění výhod existence demokratického státu, tržního mechanismu, upozornění na svobody a práva jednotlivce, ale také na jeho povinnosti občanské.</p>			
<p>Konkrétní učivo: Cíle, nástroje a nositelé hospodářské politiky, nutnost ekonomické koordinace a její formy</p>			
<p>Pojmy: cíle, nástroje, nositelé, maximalizace společenského blahobytu, tradiční ekonomické cíle, magický čtyřúhelník, vláda, parlament, emisní banka, decizní a vlivová sféra, koordinační mechanismy v ekonomice, ekonomická, politická a kulturní síla, tržní mechanismus, centrálně plánovaná ekonomika, zvyková ekonomika</p>			
<p>Výstupní znalosti: Perfektní znalost cílů, nástrojů a nositelů hospodářské politiky jako nezbytného základu pro další studium předmětu. Oživení poznatků z předmětu Makroekonomie, schopnost interpretace tradičních ekonomických cílů. Schopnost definovat koordinační mechanismy ekonomiky,</p>			

ekonomickou, politickou a kulturní sílu.

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

<p>PROLOG (úvod)</p> <p>- studenti jsou v průběhu přednášky postupně seznámeni s jednotlivými pojmy, které tvoří její obsahovou náplň.</p>	<p>Osnova přednášky:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ø Úvod Ø Cíle hospodářské politiky Ø Nástroje hospodářské politiky Ø Nositelé hospodářské politiky Ø Nutnost ekonomické koordinace Ø Formy ekonomické koordinace <p>Seznámení se s cíli, nástroji a nositeli hospodářské politiky. Ekonomická koordinace. Formy ekonomické koordinace [1, 15, 16].</p>
<p>MOBILIZACE předchozího poznatkového systému</p> <p>- využití znalostí z předmětu Makroekonomická teorie</p>	<p>Definujte tradiční ekonomické cíle – problematika Magického čtyřúhelníku.</p>
<p>MOTIVACE (stimulace)</p>	<p>Zaměření se na nositele hospodářské politiky. Problematika zodpovědnosti nositelů hospodářské politiky.</p>
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Během přednášky budou studenti odpovídat na otázky týkající se politického systému ČR, konkrétních hospodářských politik.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p> <p>Důležité pojmy z přednášky budou na konci znovu zopakovány a shrnuty.</p>	<p>Cíle hospodářské politiky – maximalizace společenského blahobytu, Magický čtyřúhelník. Nástroje hospodářské politiky – rozdělení. Nositelé hospodářské politiky – devizní a vlivová sféra, nadnárodní organizace. Tržní ekonomika, centrálně plánovaná ekonomika, zvyková ekonomika.</p>
<p>KOMPARACE</p>	<p>Snaha o srovnání jednotlivých forem ekonomické koordinace, výhody a nevýhody.</p>

4.3 Ekonomická úloha státu v hospodářské politice

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny přednáška	Typ hodiny:
Výukové metody: monologické metody, metody slovní, metody motivační, expoziční (přímý přenos), fixační, dialogické metody, frontální výuka			
Používané učebnice a materiály: KLIKOVÁ, Ch., KOTLÁN, I. a kol.: <i>Hospodářská politika: Teorie a praxe</i> . 2. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2006. 341 s. ISBN 80-86572-37-4 URBAN, L. a kol.: <i>Hospodářská politika</i> . 1. Vydání. Praha: VICTORIA PUBLISHING, 1994. 155 s- ISBN 80-85865-01-7 HOLMAN, R.: <i>Ekonomie</i> . 4. vydání. Praha: C.H. Beck, 2005. 736 s. ISBN 80-7179-891-6.			
Dataprojektor			
Cíle vzdělávací: Po absolvování přednášky a následného semináře studenti umí – <i>definovat a interpretovat</i> základní pojmy. <i>Navrhnout</i> možnosti využití jednotlivých koncepcí. <i>Specifikovat</i> jednotlivé faktory podílející se na vývoji kapitalismu.			
Cíle výchovné: Pochopení důležitosti různých faktorů, které se podílely na formování tržního mechanismu. Nechápat pojmy odděleně, vidět souvislosti.			
Konkrétní učivo: Ekonomická úloha státu v hospodářské politice			
Pojmy: předkapitalistické ekonomické systémy, vznik kapitalismu, stát, funkce státu podle A. Smitha, princip svobody osobnosti, princip přenesené péče o jednotlivce na stát, ekonomické funkce státu, efektivnost, rovnost, stabilita, keynesova koncepce, monetaristická koncepce			
Výstupní znalosti: Znalost jednotlivých ekonomických systémů, ekonomické úlohy státu			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

<p>PROLOG (úvod)</p> <p>- studenti jsou v průběhu přednášky postupně seznámeni s jednotlivými pojmy, které tvoří její obsahovou náplň.</p>	<p><i>Osnova přednášky:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ø Úvod Ø Historické formy tržní regulace Ø Stát a jeho úloha Ø Konkrétní úlohy státu Ø Efektivnost, rovnost, stabilita Ø Formy státních zásahů do ekonomiky <p>Seznámení s předkapitalistickými tržními systémy.</p> <p>Vývoj kapitalismu. Obecné chápání státu. Funkce státu dle A. Smithe. Principy ochrany občanů. Ekonomická úloha státu: Keynesova a Monetaristická koncepce [1, 14, 17].</p>
<p>MOBILIZACE předchozího poznatkového systému</p> <p>- využití znalostí z předmětu Makroekonomická teorie, Dějiny ekonomických teorií</p>	<p>Ekonomická úloha státu – fyziokraté, merkantilismus, klasická ekonomie, Keynes.</p> <p>Efektivnost, rovnost a stabilita – definujte.</p>
<p>MOTIVACE (stimulace)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jak přistupuje náš stát k řešení problémů v ekonomické oblasti? 2. Jaké jsou jeho konkrétní úlohy?
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Podle aktuální ekonomické situace přiblížit studentům na konkrétních případech ekonomickou úlohu státu v hospodářské politice – problematika nezaměstnanosti, inflace, růst/pokles HDP.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p> <p>Důležité pojmy z přednášky budou na konci znovu zopakovány a shrnuty.</p>	<p>Prvobytně pospolná společnost, otrokářská společnost, feudální společnost, vývoj kapitalismu.</p> <p>Ekonomické funkce státu.</p>

4.4 Stabilizační politika

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny přednáška	Typ hodiny:
<p>Výukové metody: monologické metody, metody slovní, metody motivační, expoziční (přímý přenos), fixační, dialogické metody, frontální výuka</p>			
<p>Používané učebnice a materiály:</p> <p>KLIKOVÁ, Ch., KOTLÁN, I. a kol.: <i>Hospodářská politika: Teorie a praxe</i>. 2. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2006. 341 s. ISBN 80-86572-37-4</p> <p>HOLMAN, R.: <i>Ekonomie</i>. 4. vydání. Praha: C.H. Beck, 2005. 736 s. ISBN 80-7179-891-6.</p> <p>ONDRČKA, P.: Rozšíření základů makroekonomické teorie. 1. vydání. Zlín: UTB, 2003. 323 s. ISBN 80-7318-124-X</p> <p>Dataprojektor</p>			
<p>Cíle vzdělávací: Po absolvování přednášky a následného semináře studenti umí – <i>definovat a interpretovat</i> níže uvedené pojmy; na základě <i>analýzy</i> aktuální situace v ekonomice, <i>vyvozují obecné závěry</i> týkající se možnosti využití fiskální a monetární politiky. Při zadání zda použít expanzivní nebo restriktivní politiky jsou schopni <i>obhájit</i> svůj názor na základě znalostí dopadů jednotlivých politik při existenci mezery produktu.</p> <p>Cíle výchovné: Zdůraznění zodpovědnosti státních orgánů za směr ekonomického vývoje našeho státu, apelace na důležitost pochopení základních zákonitostí hospodářské politiky a ekonomiky pro další rozvoj osobních a profesních dovedností.</p>			
Konkrétní učivo: Stabilizační politika			
<p>Pojmy: aktivistická politika, proticyklická politika, hospodářský cyklus, ekonomický růst, monetární a fiskální politika, redistribuce, alokace, stabilizace, veřejné finance, státní rozpočet, cyklický a strukturální deficit, vestavěné stabilizátory, jemné ladění, expanzivní a restriktivní fiskální politika, peníze, funkce peněz, ČNB, přímé a nepřímé nástroje monetární politiky, expanzivní a restriktivní monetární politika, keynesiánci, monetaristé</p>			
<p>Výstupní znalosti: Znalost fází hospodářského cyklu, příčiny hospodářského cyklu, zdroje ekonomického růstu, využití nástrojů fiskální a monetární politiky jejich nositeli, důsledky využití expanzivní nebo restriktivní fiskální a monetární politiky.</p>			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

<p>PROLOG (úvod)</p> <p>- studenti jsou v průběhu přednášky postupně seznámeni s jednotlivými pojmy, které tvoří její obsahovou náplň.</p> <p>- přednáška je obsahově široce naplněna, studenti by však již měli znát zejména problematiku týkající se využití fiskální a monetární politiky.</p>	<p>Osnova přednášky:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ø Úvod Ø Hospodářské cykly Ø Ekonomický růst Ø Cíle stabilizační politiky Ø Definice, cíle, nositelé fiskální politiky Ø Nástroje fiskální politiky Ø Druhy fiskální politiky Ø Veřejné rozpočty Ø Definice a cíle monetární politiky Ø Nositelé monetární politiky Ø Nástroje monetární politiky Ø Druhy monetární politiky Ø Nezávislost centrální banky <p>Hospodářský cyklus, příčiny poruch cyklu. Produkt, mezera inflační, recesní. Ekonomický růst, jeho zdroje. Expanzivní a restriktivní fiskální a monetární politika [1, 14, 18].</p>
<p>MOBILIZACE předchozího poznatkového systému</p> <p>- využití znalostí z předmětu Makroekonomická teorie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jak je definována fiskální politika, jak se jinak nazývá? 2. Definujte monetární politiku a jejího nositele.
<p>MOTIVACE (stimulace)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Za jaké situace stát využije expanzivní fiskální nebo monetární politiku? 2. Kdy stát využije nástroje restriktivní fiskální nebo monetární politiky? 3. Jaký je mechanismus fungování těchto nástrojů?
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Popsání fungování centrální banky jako nositele monetární politiky.</p> <p>Zaměření se na problematiku státního rozpočtu jako hlavního nástroje fiskální politiky.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p> <p>Důležité pojmy z přednášky budou na konci znovu zopakovány a shrnuty.</p>	<p>Úloha centrální emisní banky v ekonomice země.</p> <p>Veřejné rozpočty.</p>

KOMPARACE	Srovnání dopadů fiskální politiky při využití různých nástrojů: vládní výdaje, daně – jak se projeví v ekonomice?
------------------	---

4.5 Politika tvorby konkurenčního prostředí

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny přednáška	Typ hodiny:
Výukové metody: monologické metody, metody slovní, metody motivační, expoziční (přímý přenos), fixační, dialogické metody, frontální výuka			
Používané učebnice a materiály: KLIKOVÁ, Ch., KOTLÁN, I. a kol.: <i>Hospodářská politika: Teorie a praxe</i> . 2. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2006. 341 s. ISBN 80-86572-37-4 MACÁKOVÁ, L. a kol.: <i>Mikroekonomie – základní kurs</i> . 10. vydání. Praha: Melandrium, 2007. ISBN 80-86175-56-0. MACÁKOVÁ, L. a kol.: <i>Mikroekonomie – cvičebnice</i> . 1. vydání. Slaný: Melandrium, 1997. 262 s. ISBN 80-901801-9-1. http://www.compet.cz/o-uradu/poslani-a-kompetence/			
Dataprojektor			
Cíle vzdělávací: Po absolvování přednášky a následného semináře studenti umí – <i>definovat a interpretovat</i> níže uvedené pojmy; <i>navrhnout</i> možnosti postupu proti zneužití tržní síly v případě monopolů; <i>klasifikovat</i> jednotlivé typy porušování pravidel hospodářské soutěže.			
Cíle výchovné: Důraz na neetické a nezákonné praktiky některých firem, směřování studentů k pochopení důležitosti respektování právního řádu a etického kodexu.			
Konkrétní učivo: Politika tvorby konkurenčního prostředí – Politika ochrany hospodářské soutěže			
Pojmy: konkurence, typy tržní struktury, konkurenční prostředí, hospodářská soutěž, absolutní a relativní bariéry, cíle a nositelé hospodářské soutěže, kartely, zneužití tržní síly, koncentrace podniků, přirozený monopol, nekalá soutěž, fúze, dumping, Úřad na ochranu hospodářské soutěže			
Výstupní znalosti: Bezproblémová orientace v typech tržních struktur, definice absolutních a relativních bariér, porušování pravidel hospodářské soutěže			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

<p>PROLOG (úvod)</p> <p>- studenti jsou v průběhu přednášky postupně seznámeni s jednotlivými pojmy, které tvoří její obsahovou náplň.</p>	<p><i>Osnova přednášky:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ø Úvod Ø Konkurence Ø Cíle, nástroje a nositelé politiky hospodářské soutěže Ø Ochrana hospodářské soutěže v ČR <p>Hospodářská soutěž. Typy tržní struktury. Absolutní a relativní bariéry vstupu do odvětví. Kartely. Koncentrace podniků. Zneužití tržní síly. Dumping. Nekalá soutěž [1, 19, 20]. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže [21]</p>
<p>MOBILIZACE předchozího poznatkového systému</p> <p>- využití znalostí z předmětu Mikroekonomická teorie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definujte dokonalou konkurenci. Uveďte příklad. 2. Definujte jednotlivé druhy nedokonalé konkurence. 3. Uveďte příklad monopolu.
<p>MOTIVACE (stimulace)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jaká konkurenční situace je pro tržní systém nejlepší? 2. Měl by stát kontrolovat monopolní firmy? 3. Je možné monopol z tržního systému odstranit jako nežádoucí strukturu?
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Popište cíle, nástroje a nositele politiky tvorby konkurenčního prostředí.</p> <p>Vyjmenujte mi zákony upravující pravidla hospodářské soutěže v ČR.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p> <p>Důležité pojmy z přednášky budou na konci znovu zopakovány a shrnuty.</p>	<p>Kartely. Fúze. Akvizice. Koncern.</p> <p>Zneužití tržní síly.</p> <p>Horizontální, vertikální a diagonální koncentrace podniků.</p>
<p>KOMPARACE</p>	<p>Srovnajte ochranu hospodářské soutěže v ČR a EU.</p>

4.6 Sociální politika

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny přednáška	Typ hodiny:
Výukové metody: monologické metody, metody slovní, metody motivační, expoziční (přímý přenos), fixační, dialogické metody, frontální výuka			
Používané učebnice a materiály: KLIKOVÁ, Ch., KOTLÁN, I. a kol.: <i>Hospodářská politika: Teorie a praxe</i> . 2. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2006. 341 s. ISBN 80-86572-37-4 DURDISOVÁ, J.: <i>Sociální politika v ekonomické praxi</i> . Praha: Oeconomica, 2005. 246 s. KREBS, V. a kol.: <i>Sociální politika</i> . 3. upravené vydání. Praha: ASPI, 2005. 502 s. Dataprojektor			
Cíle vzdělávací: Po absolvování přednášky a následného semináře studenti umí – <i>definovat a interpretovat</i> širokou škálu pojmů týkající se sociální politiky; schopnost <i>oponovat</i> jednotlivé přístupy k sociální politice, schopnost <i>analyzovat a specifikovat</i> sociální systém ČR. Cíle výchovné: Sociální politika je výrazem solidarity uvnitř společnosti. Člověk je tvor společenský, solidární, chápavý, vnímavý k potřebám druhých.			
Konkrétní učivo: Sociální politika			
Pojmy: sociální politika; subjekty a objekty sociální politiky; ochranná, rozdělovací, homogenizační, stimulační, preventivní funkce; princip sociální spravedlnosti, sociální solidarity, subsidiarity, participace, nástroje sociální politiky; generální dohoda, kolektivní smlouvy; sociální příjmy, sociální služby, věcné dávky, účelové půjčky, výhody a úlevy; welfare stát.			
Výstupní znalosti: Znalost široké škály pojmů týkající se sociální politiky, tradiční i moderní přístup k sociální politice, sociální politika v ČR			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

PROLOG (úvod) - studenti jsou v průběhu přednášky postupně seznámeni s jednotlivými pojmy, které tvoří její obsahovou náplň.	Osnova přednášky: <ul style="list-style-type: none"> Ø Úvod Ø Vztah hospodářské a sociální politiky Ø Obsah a základní charakteristiky sociální politiky
--	--

<p>- přednáška je obsahově široce naplněna, téma je však velice důležité a vždy je zdrojem zajímavých diskusí.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ø Stát blahobytu Ø Ideové zdroje sociální politiky Ø Cíle a priority reforem sociálních systémů <p>Vztah hospodářské a sociální politiky. Funkce a principy sociální politiky. Sociální příjmy. Sociální služby. Věcné dávky. Účelové půjčky. Úlevy a výhody. Koncepce a strategie sociální politiky. Welfare stát [1, 23, 24].</p>
<p>MOBILIZACE předchozího poznatkového systému</p> <p>- využití znalostí z předmětu Makroekonomická teorie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jaký je vztah mezi hospodářskou a sociální politikou? 2. Jak se vzájemně ovlivňují?
<p>MOTIVACE (stimulace)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zkuste mi zdůvodnit, proč musí existovat sociální systém. 2. Oponujte, proč by sociální systém existovat neměl, nebo pouze v omezené míře.
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Popište mi znovu ideové zdroje sociální politiky.</p> <p>Charakterizujte welfare stát.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p> <p>Důležité pojmy z přednášky budou na konci znovu opakovány a shrnuty.</p>	<p>Principy a funkce sociální politiky.</p> <p>Sociální systém ČR.</p> <p>Problematika poskytování dávek, stanovení výše dávek.</p>

4.7 Strukturální hospodářská politika

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny Přednáška	Typ hodiny:
<p>Výukové metody: monologické metody, metody slovní, metody motivační, expoziční (přímý přenos), fixační, dialogické metody, frontální výuka</p>			
<p>Používané učebnice a materiály:</p> <p>KLÍKOVÁ, Ch., KOTLÁN, I. a kol.: <i>Hospodářská politika: Teorie a praxe</i>. 2. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2006. 341 s. ISBN 80-86572-37-4</p> <p>http://www.strukturalni-fondy.cz/</p>			

<http://www.edotace.cz/1/0/1000/sekce/strukturalni-politika/>

Dataprojektor

Cíle vzdělávací: Po absolvování přednášky a následného semináře studenti umí – *definovat a interpretovat* pojmy týkající se strukturální a regionální politiky; schopnost *oponovat* jednotlivé přístupy k problematice politiky hospodářské a sociální soudržnosti.

Cíle výchovné: Pochopení potřeby existence regionální politiky – politiky hospodářské a sociální soudržnosti jako jednoho z nástrojů sociální pomoci občanům v zaostalých regionech.

Konkrétní učivo: Strukturální hospodářská politika

Pojmy: strukturální změny, strukturální krize, regionální politika, regionální politika, strukturální změny na straně nabídky a poptávky, podpora inovačního procesu, podpora malých a středních podniků, odvětvová opatření, regionální politika EU, politika hospodářské a sociální soudržnosti

Výstupní znalosti: Znalosti cílů, nástrojů a nositelů strukturální politiky, základní orientace v problematice strukturálních fondů EU, cíle regionální politiky EU.

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

<p>PROLOG (úvod)</p> <p>- studenti jsou v průběhu přednášky postupně seznámeni s jednotlivými pojmy, které tvoří její obsahovou náplň.</p>	<p>Osnova přednášky:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ø Úvod Ø Pojetí a definice strukturální politiky Ø Strukturální změny Ø Strukturální krize Ø Základní oblasti a nástroje strukturální politiky Ø Změny ve struktuře HDP v České republice Ø Strukturální fondy Ø Regionální politika <p>Podpora inovačního procesu. Podpora malých a středních podniků. Odvětvová opatření. Podpora exportu. Podpora podnikání ve vybraných regionech. Regionální politika EU [1, 24, 25].</p>
<p>MOBILIZACE předchozího poznatkového systému</p> <p>- využití znalostí z předmětu Makroekonomická teorie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jaká je základní struktura HDP? 2. Co je to strukturální krize?
<p>MOTIVACE (stimulace)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zkuste odhadnout, jakým způsobem provádí regionální politiku EU?

EXPONOVÁNÍ nových poznatků	Popište mi hlavní iniciativy EU v rámci provádění regionální politiky. Vyjmenujte mi hlavní strukturální fondy EU.
FIXACE nového učiva <i>Důležité pojmy z přednášky budou na konci znovu opakovány a shrnuty.</i>	Problematika změn ve struktuře HDP. Podpora inovací. Regionální politika.

4.8 Vnější hospodářská politika

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny Přednáška	Typ hodiny:
Výukové metody: monologické metody, metody slovní, metody motivační, expoziční (přímý přenos), fixační, dialogické metody, frontální výuka			
Používané učebnice a materiály: KLIKOVÁ, Ch., KOTLÁN, I. a kol.: <i>Hospodářská politika: Teorie a praxe</i> . 2. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2006. 341 s. ISBN 80-86572-37-4 ONDRČKA, P.: Rozšíření základů makroekonomické teorie. 1. vydání. Zlín: UTB, 2003. 323 s. ISBN 80-7318-124-X. NĚMCOVÁ, I., ŽÁK, M.: <i>Hospodářská politika</i> . Praha: Grada, 1997. 231 s. Dataprojektor			
Cíle vzdělávací: Po absolvování přednášky a následného semináře studenti umí – <i>definovat</i> pojmy platební bilance, její účty, nástroje vnější hospodářské politiky; schopnost <i>analyzovat</i> problémy týkající se využití jednotlivých nástrojů vnější politiky; <i>vyvodit obecné závěry</i> dopadů využití cel, protekcionismu. Cíle výchovné: Studenti jsou seznamováni s výhodami a nevýhodami existence otevřenosti ekonomiky, mezinárodní kooperace – uvědomění si propojenosti světa, globálního ovlivňování domácí ekonomiky, společnosti, ve které žijeme.			
Konkrétní učivo: Vnější hospodářská politika			

Pojmy: platební bilance, měnový kurs, běžný účet, kapitálový účet, finanční účet, saldo chyb a opomenutí, změna devizových rezerv, tržně orientované nástroje, přímá administrativní opatření, protekcionismus, autonomní nástroje obchodní politiky, tarifní a netarifní nástroje, cla, smluvní nástroje, otevřenost ekonomiky, formy mezinárodní kooperace.

Výstupní znalosti: Pojmy týkající se platební bilance, nástroje vnější hospodářské politiky, otevřenost ekonomiky, formy mezinárodní spolupráce.

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

<p>PROLOG (úvod)</p> <p><i>- studenti jsou v průběhu přednášky postupně seznámeni s jednotlivými pojmy, které tvoří její obsahovou náplň.</i></p>	<p>Osnova přednášky:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ø Úvod Ø Cíle, nástroje a nositelé vnější hospodářské politiky Ø Platební bilance. Ø Formy mezinárodní kooperace. <p>Otevřenost ekonomiky. Tarifní a netarifní nástroje. Účinky cel. Měnový kurs. Formy mezinárodní kooperace [1, 18, 26].</p>
<p>MOBILIZACE předchozího poznatkového systému</p> <p><i>- využití znalostí z předmětu Makroekonomická teorie</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definujte platební bilanci. 2. Vyjmenujte jednotlivé účty platební bilance.
<p>MOTIVACE (stimulace)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Myslíte si, že je využití různých druhů cel častým nástrojem vnější obchodní politiky? 2. Který nástroj byste použili, pokud byste chtěli zamezit nežádoucímu dovozu z cizí země? 3. Výhody a nevýhody Schengenu.
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Druhy cel. Účinky cel.</p> <p>Netarifní nástroje.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p> <p><i>Důležité pojmy z přednášky budou na konci znovu opakovány a shrnuty.</i></p>	<p>Jednotlivé položky platební bilance.</p> <p>Tarifní a netarifní nástroje vnější obchodní politiky.</p>

4.9 Politika zaměstnanosti

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny Přednáška	Typ hodiny:
<p>Výukové metody: monologické metody, metody slovní, metody motivační, expoziční (přímý přenos), fixační, dialogické metody, frontální výuka</p>			
<p>Používané učebnice a materiály:</p> <p>KLIKOVÁ, Ch., KOTLÁN, I. a kol.: <i>Hospodářská politika: Teorie a praxe</i>. 2. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2006. 341 s. ISBN 80-86572-37-4</p> <p>JÍROVÁ, H.: <i>Trh práce a politika zaměstnanosti</i>. Praha: VŠE, 1999. 96 s.</p> <p>http://www.mpsv.cz/cs/2</p>			
<p>Dataprojektor</p>			
<p>Cíle vzdělávací: Po absolvování přednášky a následného semináře studenti umí – <i>definovat a diskutovat</i> jednotlivé pojmy týkající se politiky rozdělování důchodů. Jsou schopni na základě znalosti teoretického modelu Lorenzovy křivky <i>interpretovat</i> rozdělení důchodů ve společnosti; <i>vyvodit obecné závěry</i> týkající se nerovnoměrného rozdělení důchodů ve společnosti.</p> <p>Cíle výchovné: Uvědomění si důležitosti politiky rozdělování jako jednoho z nástrojů, který se snaží nastolit sociální smír ve společnosti. Výchova k toleranci, porozumění důležitosti odstraňování chudoby jako negativního jevu ve vyspělé společnosti.</p>			
<p>Konkrétní učivo: Politika zaměstnanosti</p>			
<p>Pojmy: aktivní a pasivní politika zaměstnanosti, nezaměstnanost, míra nezaměstnanosti, úřad práce, podněty k vyloučení trhu ze strany nabídky a poptávky, podněty ke vstupu na trh, politika zaměstnanosti ČR</p>			
<p>Výstupní znalosti: Znalost cílů, nástrojů a nositelů politiky zaměstnanosti. Orientace v pojmech plná zaměstnanost, přirozená míra nezaměstnanosti, chápání politiky zaměstnanosti na jednotlivých úrovních.</p>			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

<p>PROLOG (úvod)</p> <p>- studenti jsou v průběhu přednášky postupně seznámeni s jednotlivými pojmy, které tvoří její obsahovou náplň.</p>	<p><i>Osnova přednášky:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ø Úvod Ø Definice Ø Cíle a nástroje státní politiky zaměstnanosti Ø Pasivní politika zaměstnanosti Ø Aktivní politika zaměstnanosti Ø Politika zaměstnanosti v ČR <p>Nezaměstnanost. Přirozená míra nezaměstnanosti. Příčiny vzniku nezaměstnanosti. Vyloučení z trhu práce [1, 27, 28].</p>
<p>MOBILIZACE předchozího poznatkového systému</p> <p>- využití znalostí z předmětu <i>Mikroekonomická a Makroekonomická teorie</i></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definujte nezaměstnanost. 2. Definujte plnou zaměstnanost. 3. Definujte přirozenou míru nezaměstnanosti. 4. Definujte jednotlivé druhy nezaměstnanosti.
<p>MOTIVACE (stimulace)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Co je to dobrovolná nezaměstnanost? 2. Problematika podpor v nezaměstnanosti.
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Aktivní a pasivní politika zaměstnanosti.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p> <p><i>Důležité pojmy z přednášky budou na konci znovu opakovány a shrnuty.</i></p>	<p>Hlavní nástroje politiky zaměstnanosti.</p> <p>Vyloučení z trhu práce na straně nabídky a poptávky.</p> <p>Negativní sankce sloužící k vyloučení z trhu práce.</p>

4.10 Politika rozdělování důchodů

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny Přednáška	Typ hodiny:
<p>Výukové metody: monologické metody, metody slovní, metody motivační, expoziční (přímý přenos), fixační, dialogické metody, frontální výuka</p>			
<p>Používané učebnice a materiály:</p> <p>KLIKOVÁ, Ch., KOTLÁN, I. a kol.: <i>Hospodářská politika: Teorie a praxe</i>. 2. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2006. 341 s. ISBN 80-86572-37-4</p> <p>SLANÝ, A.: <i>Hospodářská politika</i>. Praha: C.H. Beck, 1999. 271 s.</p> <p>SAMUELSON, P.A., NORDHAUS, W.D.: <i>Ekonomie</i>. 2. Vydání. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1995. 1011. ISBN 80-205-0494-X.</p> <p>Dataprojektor</p>			
<p>Cíle vzdělávací: Po absolvování přednášky a následného semináře studenti umí – <i>definovat</i> pojmy platební bilance, její účty, nástroje vnější hospodářské politiky; schopnost <i>analyzovat</i> problémy týkající se využití jednotlivých nástrojů vnější politiky; <i>vyvodit obecné závěry</i> dopadů využití cel, protekcionismu.</p> <p>Cíle výchovné:</p>			
<p>Konkrétní učivo: Politika rozdělování důchodů</p>			
<p>Pojmy: Lorenzova křivka, Giniho koeficient, Robin Hood koeficient, index chudoby, absolutní chudoba, relativní chudoba, hranice chudoby, rozpočtové soustavy, parařiskální systémy, daně, výdaje, pojistné fondy, teoretická východiska politiky rozdělování.</p>			
<p>Výstupní znalosti: Studenti znají cíle, nástroje a nositele politiky rozdělování důchodů, způsoby měření nerovností, pojmy týkající se definování chudoby, rozpočet jako nástroj rozdělování, parařiskální systémy, teoretická východiska problematiky rozdělování.</p>			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

<p>PROLOG (úvod)</p> <p>- studenti jsou v průběhu přednášky postupně seznámeni s jednotlivými pojmy, které</p>	<p>Osnova přednášky:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ø Měření nerovností Ø Příčiny přerozdělování
---	---

<i>tvoří její obsahovou náplň.</i>	<p>Ø Nástroje politiky rozdělování</p> <p>Ø Teoretická východiska politiky rozdělování</p> <p>Lorenzova křivka. Giniho koeficient. Robin Hood koeficient. Index chudoby. Parafiskální systémy [1, 29, 30].</p>
<p>MOBILIZACE předchozího poznatkového systému</p> <p>- využití znalostí z předmětu <i>Mikroekonomická teorie</i></p>	<p>1. Definujte důchod.</p> <p>2. Proč existují rozdíly v důchodech?</p> <p>3. Znáte podstatu důchodového systému v ČR?</p>
MOTIVACE (stimulace)	<p>1. Považujete rozdělení důchodů ve společnosti za spravedlivé?</p> <p>2. Jste zastánci přerozdělování?</p>
EXPONOVÁNÍ nových poznatků	Lorenzova křivka. Index chudoby. Parafiskální systémy.
<p>FIXACE nového učiva</p> <p><i>Důležité pojmy z přednášky budou na konci znovu opakovány a shrnuty.</i></p>	<p>Měření nerovností důchodů – jednotlivé přístupy.</p> <p>Státní rozpočet.</p> <p>Parafiskální systémy.</p>

4.11 Politika ochrany životního prostředí

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická		Třída: 2. ročník	
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny Přednáška	Typ hodiny:
Výukové metody: monologické metody, metody slovní, metody motivační, expoziční (přímý přenos), fixační, dialogické metody, frontální výuka			
Používané učebnice a materiály:			
<p>KLÍKOVÁ, Ch., KOTLÁN, I. a kol.: <i>Hospodářská politika: Teorie a praxe</i>. 2. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2006. 341 s. ISBN 80-86572-37-4</p> <p><i>Enviromentální politika a nástroje</i>. [online]. [cit. 2009-04-14]. Dostupný z WWW: http://www.env.cz/cz/environmentalni_politika_nastroje</p>			

Dataprojektory

Cíle vzdělávací: Po absolvování přednášky a následného semináře studenti umí – *definovat* pojmy patřící k tématu politika ochrany životního prostředí. Jsou schopni diskutovat o problematice životního prostředí z hlediska ekonomických aspektů. *Analyzovat* situaci v ČR na základě jim dostupných znalostí; *vyvodit obecné závěry* prospěšnosti provádění této politiky pro ČR a EU.

Cíle výchovné: Ochrana životního prostředí a výchova k uvědomění si potřeby životní prostředí chránit a zachovávat je nedílnou součástí výchovy každého studenta včetně studentů vysokoškolských.

Konkrétní učivo: Politika ochrany životního prostředí

Pojmy: Statek veřejný, smíšený soukromý, ekologická politika, nástroje ekologické politiky, externality, environmentální šetrnost, ochrana životního prostředí v ČR, ochrana životního prostředí v EU, Kjótský protokol.

Výstupní znalosti: Studenti se orientují bez problémů v pojmové struktuře týkající se tématu politika ochrany životního prostředí. Problematika environmentální šetrnosti, ochrany životního prostředí v ČR.

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

<p>PROLOG (úvod)</p> <p><i>- studenti jsou v průběhu přednášky postupně seznámeni s jednotlivými pojmy, které tvoří její obsahovou náplň.</i></p>	<p>Osnova přednášky:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ø Úvod Ø Základní cíle politiky ochrany životního prostředí Ø Nástroje ekologické politiky Ø Enviromentální šetrnost Ø Ochrana životního prostředí v ČR a EU <p>Principy ochrany životního prostředí. Kjótský protokol. Externality [1, 31].</p>
<p>MOTIVACE (stimulace)</p>	<p>1. Jak chráníte životní prostředí? 2. Je pro vás tato problematika nosná a aktuální?</p>
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Zopakujme si základní cíle ekologické politiky. Šestý akční program EU.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p> <p><i>Důležité pojmy z přednášky budou na konci znovu opakovány a shrnuty.</i></p>	<p>Udržitelný růst. Kjótský protokol. Enviromentální šetrnost.</p>

KOMPARACE	Různé přístupy jednotlivých světových politiků k problematice životního prostředí.
------------------	--

4.12 Teorie mezinárodního obchodu; Mezinárodní měnový systém

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny Přednáška	Typ hodiny:
Výukové metody: monologické metody, metody slovní, metody motivační, expoziční (přímý přenos), fixační, dialogické metody, frontální výuka			
Používané učebnice a materiály: PIPEK, J. a kol.: Mezinárodní obchod. Praha: VŠE, 1996. 2. vydání. 149 s. ISBN 80-7079-595-6. HRALA, V. a kol.: Geografie světového hospodářství: vybrané kapitoly. 1. vydání. Praha: Oeconomia, 2005. 194 s. HRALA, V. a kol.: Geografie světového hospodářství: vybrané kapitoly. 1. vydání. Praha: VŠE, 1996. 131 s. ISBN 80-7079-232-9. HOLUB, A., FOLTÝN, J., ORDUNUNG, N.: Rozvojová ekonomika. 1. vydání. Praha: VŠE, 1995. 1. Vydání. 123 s. ISBN 80-7079-423-2.			
Dataprojektor			
Cíle vzdělávací: Po absolvování přednášky a následného semináře studenti umí – <i>definovat</i> jednotlivé klasické a neoklasické teorie mezinárodního obchodu, schopnost <i>analyzovat</i> výhody a nevýhody Bretton-woodského měnového systému. <i>Klasifikovat</i> jednotlivé teorie mezinárodního obchodu, schopnost <i>argumentace</i> ohledně výhod a nevýhod protekcionismu.			
Cíle výchovné: Schopnost akceptovat potřebu otevřenosti ekonomiky v rámci mezinárodního obchodu, přijímat výhody i nevýhody této otevřenosti, schopnost tolerance různých přístupů.			
Konkrétní učivo: Teorie mezinárodního obchodu; Mezinárodní měnový systém			
Pojmy: mezinárodní obchod, uzavřenost a otevřenost ekonomiky, teorie absolutních výhod, teorie komparativních výhod, čistá teorie mezinárodního obchodu, teorie reciproční poptávky, teorie příležitostných nákladů, klasické a neoklasické teorie mezinárodního obchodu, teorie technologické mezery, teorie výrobního cyklu, typy mezinárodního obchodu, protekcionismus, systémy měnových kursů, Mezinárodní měnový systém			

Výstupní znalosti: Znalost klasických a neoklasických teorií mezinárodního obchodu, schopnost jednotlivé definovat a vysvětlit. Bretton-woodský měnový systém – historie,

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

<p>PROLOG (úvod)</p> <p>- studenti jsou v průběhu přednášky postupně seznámeni s jednotlivými pojmy, které tvoří její obsahovou náplň.</p>	<p>Osnova přednášky:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ø Mezinárodní obchod Ø Teorie mezinárodního obchodu Ø Přínosy z mezinárodního obchodu Ø Měnový systém <p>Klasické a neoklasické teorie. Absolutní a komparativní výhody. Bretton-woodský systém. Světová banka. WTO. Rozvojová ekonomika [32, 33, 34, 35].</p>
<p>MOBILIZACE předchozího poznatkového systému</p> <p>- využití znalostí z předmětu Makroekonomická teorie</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definujte mezinárodní obchod. 2. Teorie absolutních výhod. 3. Teorie komparativních výhod.
<p>MOTIVACE (stimulace)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jsou přínosy z mezinárodního obchodu větší než možné ztráty plynoucí z otevřenosti ekonomiky? 2. Co je protekcionismus?
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Čistá teorie mezinárodního obchodu.</p> <p>Křivka reciproční poptávky.</p> <p>Teorie vybavenosti výrobními faktory.</p> <p>Teorie technologické mezery.</p> <p>Teorie výrobního cyklu.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p> <p>Důležité pojmy z přednášky budou na konci znovu opakovány a shrnuty.</p>	<p>Klasické a neoklasické teorie.</p> <p>Protekcionalismus.</p> <p>Bretton-woodský systém.</p> <p>Světová banka. Světová obchodní organizace.</p>

4.13 Hospodářský vývoj vyspělých tržních ekonomik

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny Přednáška	Typ hodiny:
<p>Výukové metody: monologické metody, metody slovní, metody motivační, expoziční (přímý přenos), fixační, dialogické metody, frontální výuka</p>			
<p>Používané učebnice a materiály:</p> <p>KLIKOVÁ, Ch., KOTLÁN, I. a kol.: <i>Hospodářská politika: Teorie a praxe</i>. 2. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2006. 341 s. ISBN 80-86572-37-4.</p> <p>SIRŮČEK, P. a kol.: <i>Hospodářské dějiny a ekonomické teorie</i>. 1. vydání. Slaný: Melandrium, 2007. 511 s. ISBN 80-86175-03-04.</p> <p>CAMERON, R.: <i>Stručné ekonomické dějiny světa. Od doby kamenné do současnosti</i>. 1. Vydání. Praha: VICTORIA PUBLISHING, 1996. 475 s. ISBN 80-85865-21-1.</p> <p>PARKER, G.: <i>Atlas světových dějin</i>. 1. Vydání. Praha: Knižní klub, 1999. 176 s. ISBN 80-7176-928-2.</p>			
<p>Dataprojektor</p>			
<p>Cíle vzdělávací: Po absolvování přednášky a následného semináře studenti umí – <i>interpretovat</i> hospodářský vývoj vyspělých tržních ekonomik.</p> <p>Cíle výchovné: Respektování národních odlišností i v hospodářském přístupu k ekonomice dané země dává možnost pochopit bohaté společenské a kulturní tradice různých zemí. Výchova k toleranci a k respektování širokého spektra názorů a přístupů.</p>			
<p>Konkrétní učivo: Hospodářský vývoj vyspělých tržních ekonomik</p>			
<p>Pojmy: historický vývoj, geografická poloha, vývoj politického systému, tradice, náboženství, stop-go policy, thatcherismus, New Deal, New Economics, reaganomika, ex ante koordinovaná ekonomika, informační a kooperativní efekt, globální regulování, stát blahobytu, negociační ekonomika, personální unie, akumulace kapitálu, EPA</p>			
<p>Výstupní znalosti: Základní orientace v hospodářském vývoji USA, Velké Británie, Francie, Německa, Švédska a Japonska. Znalost jednotlivých pojmů, které se týkají konkrétní ekonomiky dané země.</p>			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

<p>PROLOG (úvod)</p> <p><i>- studenti jsou v průběhu přednášky postupně seznámeni s jednotlivými pojmy, které tvoří její obsahovou náplň.</i></p>	<p>Osnova přednášky:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ø Úvod Ø Hospodářský vývoj USA Ø Hospodářský vývoj Velké Británie Ø Hospodářský vývoj Francie Ø Hospodářský vývoj Německa Ø Hospodářský vývoj Švédska Ø Hospodářský vývoj Japonska <p>[1, 36, 37, 38]</p>
<p>MOTIVACE (stimulace)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Které země jsou podle vás ekonomicky nejvyspělejší? 2. Ukazuje ekonomická vyspělost bezprostředně na stát blahobytu? 3. Dokážete rozlišit ekonomickou úroveň a ekonomickou sílu země?
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>thatcherismus, reaganomika</p> <p>New Deal, New Economics</p> <p>ex ante koordinovaná ekonomika</p>
<p>FIXACE nového učiva</p> <p><i>Důležité pojmy z přednášky budou na konci znovu opakovány a shrnuty.</i></p>	<p>Zopakování důležitých ekonomických mezníků jednotlivých zemí.</p>
<p>KOMPARACE</p>	<p>Srovnání jednotlivých přístupů k ekonomice dané země u probíraných států.</p>

4.14 Evropská unie

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny Přednáška	Typ hodiny:
<p>Výukové metody: monologické metody, metody slovní, metody motivační, expoziční (přímý přenos), fixační, dialogické metody, frontální výuka</p>			
<p>Používané učebnice a materiály:</p> <p>KLIKOVÁ, Ch., KOTLÁN, I. a kol.: <i>Hospodářská politika: Teorie a praxe</i>. 2. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2006. 341 s. ISBN 80-86572-37-4</p> <p>ODEHNAL, L. a kol.: <i>Evropská unie I. Cíle, struktura a politiky EU</i>. 1. vydání. Čakovice: QUENTIN COMPANY s.r.o., 2004. 241 s.</p> <p>KÖNIG, P., LACINA, L. a kol.: <i>Rozpočet a politiky Evropské unie</i>. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2004. 374 s. ISBN 80-7179-846-0.</p> <p>FOJTÍKOVÁ, L., LEBIEDZIK, M.: <i>Společné politiky EU</i>. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2007. 200 s. 80-7179-939-9.</p> <p>ZAHRADNÍK, P.: <i>Vstup do Evropské unie</i>. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. 392 s. 80-7179-472-4.</p> <p><i>Evropská unie</i>. [online]. [cit. 2009-04-14]. Dostupný z WWW: http://www.euroskop.cz/8/sekce/evropska-unie/</p>			
<p>Dataprojektor</p>			
<p>Cíle vzdělávací: Po absolvování přednášky a následného semináře studenti umí – <i>definovat</i> pojmy týkající se Evropské unie, znají nejdůležitější smlouvy utvářející EU; schopnost <i>analyzovat</i> problémy týkající se problematiky společného postupu v hospodářství 27 zemí EU; <i>vyvodit obecné závěry a schopnost oponovat</i> jednotlivé výhody a nevýhody členství ČR v EU.</p> <p>Cíle výchovné: Uvědomění si, že jsme součástí většího systému, kriticky přijímat pozitiva i negativa plynoucí z členství v této organizaci.</p>			
<p>Konkrétní učivo: Evropská unie</p>			
<p>Pojmy: Bílá kniha, JEA, Maastrichtská smlouva, Amsterdamská smlouva, rozšiřování EU, evropské instituce, pilíře a politiky EU, společná obchodní politika, zemědělská politika, dopravní politika, sociální politika, regionální politika, politika ochrany životního prostředí, politika hospodářské soutěže, hospodářská a měnová unie, konvergenční kritéria, EMU.</p>			
<p>Výstupní znalosti: Základní znalosti týkající se historického vývoje EU, včetně rozšíření. Evropské instituce. Pilíře EU. Politiky EU – společné a koordinované. Hospodářská a měnová unie.</p>			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

<p>PROLOG (úvod)</p> <p><i>studenti jsou v průběhu přednášky postupně seznámeni s jednotlivými pojmy, které tvoří její obsahovou náplň.</i></p>	<p>Osnova přednášky:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ø Historie EU Ø Postupné rozšiřování EU Ø Pilíře EU Ø Politiky EU Ø Instituce EU <p>Římské smlouvy. První, druhý a třetí pilíř. Společné politiky. Koordinované politiky. Komise EU. Rada EU. Evropský parlament. Evropský soudní dvůr. Evropský účetní dvůr [1, 39-43].</p>
<p>MOTIVACE (stimulace)</p>	<p>1. Jaká jsou podle vás pozitiva a negativa členství ČR v EU?</p>
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p> <p><i>Důležité pojmy z přednášky budou na konci znovu opakovány a shrnuty.</i></p>	<p>Společná obchodní politika Zemědělská politika Dopravní politika. Sociální politika.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p>	<p>Pilíře EU. Hospodářská a měnová unie. Euro.</p>

5 KONCEPTY VYUČOVÁNÍ PRO SEMINÁŘE – VYUŽITÍ RŮZNÝCH METOD VÝUKY

V následujících podkapitolách budou představeny koncepty vyučování pro jednotlivé semináře při využití různých metod výuky. *V seminářích jsou využívány zejména následující metody výuky:* dialogické metody; metoda písemné práce; didaktické hry; skupinová a kooperativní výuka, využití metod z hlediska fází výchovně vzdělávacího procesu. Dále jsou využity postupy: srovnávací, induktivní, deduktivní, analyticko-syntetický.

Průběh seminářů je nastaven motivačně, cílem je studenty vtáhnout do probírané problematiky. Semináře probíhají jedenkrát za čtrnáct dní v délce 90 minut. Jsou vždy procvičována dvě témata.

Nastavení podmínek pro získání klasifikovaného zápočtu:

1. Povinná aktivní účast na seminářích.
2. Absolvování testu – píše se na každém semináři.
3. Zpracování semestrálního projektu (bude popsáno dále)
4. Zpracování aktuálních zpráv z domova a zahraničí.

Studenti jsou na prvním semináři seznámeni se všemi pravidly. Jsou rozděleni do sudého počtu skupin (většinou 4 – 6), dle počtu studentů ve skupině se jedná o 4 – 6 členné skupiny.

Průběh seminářů:

1. Úvod pedagoga.
2. Zprávy studentů – vždy má zprávy jedna skupina studentů, během semestru se skupiny prostřídají.
3. Opakování probírané problematiky – využití různých metod výuky, aktivní přístup studentů.
4. Hraní her – Kufr – hádání slov, AZ kvíz, Puzzle (upraveno pro potřeby předmětu Hospodářská politika). Studenti získávají body, které při závěrečném hodnocení ovlivní celkovou známku. Hry hrají studenti ve stanovených skupinách.
5. Krátké shrnutí dané problematiky.

6. Písemný test.

Semestrální projekt má název Hra na vládu. Studenti mají následující zadání:

1. Sestavte státní rozpočet na příští rok.
2. Rozdělte si jednotlivá ministerstva, zvolte předsedu vlády (dle počtu studentů ve skupině).
3. Úkol předsedy vlády – stanovit částku, která bude rozdělena mezi jednotlivá ministerstva; rozhodnout o rozdělení prostředků mezi ministerstva na základě argumentace jednotlivých ministrů. Předseda vlády musí být schopen zdůvodnit svá rozhodnutí.
4. Jednotliví ministři si zvolí 3 aktuální problémy týkající se daného ministerstva (studenti si vybírají dle vlastního úsudku, to co oni považují za aktuální); zdůvodní, proč je potřeba problém řešit a jaké množství peněžních prostředků potřebují. Musí si připravit kvalitní argumenty pro přesvědčení předsedy vlády.
5. Studenti na posledním semináři obhájí svůj projekt.

Cílem projektu je snaha naučit studenty správně argumentovat a obhájit svůj názor, dále pochopení studentů, že hospodářská politika není teoretickou disciplínou, ale praktickou činností státních orgánů s konkrétními dopady na jednotlivé občany. Jsou využity metody samostatné práce studentů, heuristická, projektová výuka. Studenti jsou při sestavování projektu nuceni využít postupy srovnávací, induktivní, deduktivní a analyticko-syntetické.

5.1 Úvod do hospodářské politiky státu, teorie a praxe hospodářské politiky; Cíle, nástroje a nositelé hospodářské politiky, nutnost ekonomické koordinace a její formy

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny seminář	Typ hodiny:
Výukové metody: dialogické metody; metoda písemné práce; didaktické hry; skupinová a kooperativní výuka.			
Používané učebnice a materiály: Podle kapitol 4.1 a 4.2 Slova na kartách pro hru Kufr, herní plán, magnety tří barev pro AZ kvíz, kartičky s pojmy při zadávání úkolů jednotlivým skupinám (viz příloha 1)			
Cíle vzdělávací: viz kapitola 4. 1 a 4. 2 Cíle výchovné:			
Konkrétní učivo: Úvod do hospodářské politiky státu, teorie a praxe hospodářské politiky Cíle, nástroje a nositelé hospodářské politiky, nutnost ekonomické koordinace a její formy			
Pojmy: viz kapitola 4. 1 a 4.2			
Výstupní znalosti: viz kapitola 4. 1 a 4.2			
Poznámka: Před ukončením hodiny studenti absolvují test – 10 otázek.			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

PROLOG (úvod) - zdůraznění důležitosti probíraných témat z hlediska ekonomického i politického - metoda samostatné práce studentů	Úvod pedagoga Připomenutí základních atributů týkajících se témat. Skupina studentů: Zprávičky ze světa – krátký přehled ekonomických zpráv za poslední týden – připraveno formou hlavní zpravodajské relace
MOBILIZACE předchozí-	Několik variant přístupu:

<p>ho poznatkového systému - využití metod dialogických, samostatné práce studentů, skupinové výuky</p>	<p>Ø Pedagog klade otázky, jednotlivé skupiny odpovídají.</p> <p>Ø Zadání témat studentům ve skupinách, krátký čas na přípravu, zodpovězení otázek. Studenti mohou při přípravě využít svoje poznámky z přednášky.</p> <p>Např.</p> <p><i>Skupina 1:</i> Definuje pro spolužáky pojmy: hospodářská politika, teoretická a praktická hospodářská politika, tržní mechanismus.</p> <p><i>Skupina 2:</i> Definujte cíle, nástroje a nositele hospodářské politiky.</p> <p><i>Skupina 3:</i> Konkrétně uveďte jednotlivé hospodářské politiky.</p> <p><i>Skupina 4:</i> Formy ekonomické koordinace.</p>
<p>MOTIVACE (stimulace) - využití metod: hry, skupinová výuka, kombinace metod s vyučovacími pomůckami</p>	<p><i>Hraní her ve skupinách pod vedením vyučujícího – Kufr (hádní pojmů z hospodářské politiky, 1 student sedí zády k učiteli, ten ostatním ve skupině ukazuje slova, studenti se snaží slovo popsat hádajícimu tak, aby za daný časový limit uhádla skupina co nejvíce slov), AZ kvíz (dle TV)</i> - jednotlivá slova a otázky se bezprostředně týkají opakováných témat</p>
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Opakování nových poznatků při hraní her.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p>	<p>Fixace nového učiva pomocí her a předchozího opakování, diskuse se studenty.</p>
<p>PROCVIČENÍ opakování - metody: samostatné práce studentů, zaměření na postupy srovnávací, indukci, dedukci, analýzu, syntézu</p>	<p>Zadání drobných úkolů na příští hodinu, které jednak pomohou procvičit probranou problematiku, jednak se studenti připravují na další téma. Vyhledávání zpráv v denním tisku a dalších médiích.</p>
<p>PRAKTICKÉ aplikace</p>	<p><i>Zprávičky studentů na začátku hodiny, na konci při shrnutí možná krátká diskuse k tématům, která studenti zajímají.</i></p>
<p>KOMPARACE</p>	<p>Srovnání teoretických znalostí s praktickou hospodářskou politikou státu.</p>

5.2 Ekonomická úloha státu v hospodářské politice; Stabilizační politika

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny seminář	Typ hodiny:
Výukové metody: dialogické metody; metoda písemné práce; didaktické hry; skupinová a kooperativní výuka. Využití postupů: srovnávací, induktivní, deduktivní, analyticko-syntetický.			
Používané učebnice a materiály: Podle kapitol 4.3 a 4.4 Slova na kartách pro hru Kufír, herní plán, magnety tří barev pro AZ kvíz, kartičky s pojmy při zadávání úkolů jednotlivým skupinám (viz příloha 1); Puzzle			
Cíle vzdělávací: viz kapitola 4. 3 a 4. 4 Cíle výchovné:			
Konkrétní učivo: Ekonomická úloha státu v hospodářské politice; Stabilizační politika			
Pojmy: viz kapitola 4. 3 a 4. 4			
Výstupní znalosti: viz kapitola 4. 3 a 4. 4			
Poznámka: Před ukončením hodiny studenti absolvují test – 10 otázek.			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

PROLOG (úvod) - zdůraznění důležitosti probíraných témat z hlediska ekonomického i politického - metoda samostatné práce studentů	Úvod pedagoga Připomenutí základních atributů týkajících se témat. Skupina studentů: Zprávičky ze světa – krátký přehled ekonomických zpráv za poslední týden – připraveno formou hlavní zpravodajské relace
MOBILIZACE předchozího poznatkového systému - využití metod dialogických, samostatné práce studentů, skupinové výuky	Několik variant přístupu: Ø Pedagog klade otázky, jednotlivé skupiny odpovídají. Ø Zadání témat studentům ve skupinách, krátký čas na přípravu, zodpovězení otázek. Studenti

	<p>mohou při přípravě využít svoje poznámky z přednášky.</p> <p>Např.</p> <p><i>Skupina 1:</i> Definuje pro spolužáky pojmy: předkapitalistické tržní systémy.</p> <p><i>Skupina 2:</i> Konkrétní ekonomické úlohy státu.</p> <p><i>Skupina 3:</i> Hospodářský cyklus, ekonomický růst.</p> <p><i>Skupina 4:</i> Fiskální politika.</p> <p><i>Skupina 5:</i> Monetární politika.</p> <p><i>Skupina 6:</i> Možnosti a meze hospodářské politiky.</p>
<p>MOTIVACE (stimulace)</p> <p>- využití metod: hry, skupinová výuka, kombinace metod s vyučovacími pomůckami</p>	<p><i>Hraní her ve skupinách pod vedením vyučujícího – Kufr (hádaní pojmů z hospodářské politiky, 1 student sedí zády k učiteli, ten ostatním ve skupině ukazuje slova, studenti se snaží slovo popsat hádajícímu tak, aby za daný časový limit uhádla skupina co nejvíce slov), AZ kvíz (dle TV); Puzzle – rozstříhané obrázky světoznámých ekonomů a českých politiků – studenti po složení vypíšou co nejvíce informací, které o složené osobě znají</i></p> <p>- jednotlivá slova a otázky se bezprostředně týkají opakovaných témat</p>
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Opakování nových poznatků při hraní her.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p>	<p>Fixace nového učiva pomocí her a předchozího opakování, diskuse se studenty.</p>
<p>PROCVIČENÍ opakování</p> <p>- metody: samostatné práce studentů, zaměření na postupy srovnávací, indukci, dedukci, analýzu, syntézu</p>	<p>Zadání drobných úkolů na příští hodinu, které jednak pomohou procvičit probranou problematiku, jednak se studenti připravují na další téma. Vyhledávání zpráv v denním tisku a dalších médiích.</p>
<p>PRAKTICKÉ aplikace</p>	<p><i>Zprávičky studentů na začátku hodiny, na konci při shrnutí možná krátká diskuse k tématům, která studenti zajímají.</i></p>
<p>KOMPARACE</p> <p>- zaměření na postupy srovnávací, indukci, dedukci, analýzu, syntézu</p>	<p>Srovnání účinků expanzivní a restriktivní fiskální a monetární politiky v případě recesní a inflační mezery produktu.</p>

5.3 Politika tvorby konkurenčního prostředí; Sociální politika

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny seminář	Typ hodiny:
Výukové metody: dialogické metody; metoda písemné práce; didaktické hry; skupinová a kooperativní výuka. Využití postupů: srovnávací, induktivní, deduktivní, analyticko-syntetický.			
Používané učebnice a materiály: Podle kapitol 4. 5 a 4. 6 Slova na kartách pro hru Kufír, herní plán, magnety tří barev pro AZ kvíz, kartičky s pojmy při zadávání úkolů jednotlivým skupinám (viz příloha 1); Puzzle			
Cíle vzdělávací: viz kapitola 4. 5 a 4. 6 Cíle výchovné:			
Konkrétní učivo: Politika tvorby konkurenčního prostředí; Sociální politika			
Pojmy: viz kapitola 4. 5 a 4. 6			
Výstupní znalosti: viz kapitola 4. 5 a 4. 6			
Poznámka: Před ukončením hodiny studenti absolvují test – 10 otázek.			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

PROLOG (úvod) - zdůraznění důležitosti probíraných témat z hlediska ekonomického i politického - metoda samostatné práce studentů	Úvod pedagoga Připomenutí základních atributů týkajících se témat. Skupina studentů: Zprávičky ze světa – krátký přehled ekonomických zpráv za poslední týden – připraveno formou hlavní zpravodajské relace
MOBILIZACE předchozího poznatkového systému - využití metod dialogických, samostatné práce studentů, skupinové výuky	Několik variant přístupu: Ø Pedagog klade otázky, jednotlivé skupiny odpovídají. Ø Zadání témat studentům ve skupinách, krátký čas na přípravu, zodpovězení otázek. Studenti

	<p>mohou při přípravě využít svoje poznámky z přednášky.</p> <p>Např.</p> <p><i>Skupina 1:</i> Politika hospodářské soutěže, sociální politika.</p> <p><i>Skupina 2:</i> Kartely, principy sociální politiky.</p> <p><i>Skupina 3:</i> Koncentrace podniků, funkce sociální politiky.</p> <p><i>Skupina 4:</i> Nekalá soutěž, sociální systém.</p> <p><i>Skupina 5:</i> Zneužití tržní síly, typy tržních struktur.</p> <p><i>Skupina 6:</i> Tradiční přístup k sociální politice.</p>
<p>MOTIVACE (stimulace)</p> <p>- využití metod: hry, skupinová výuka, kombinace metod s vyučovacími pomůckami; dialogické metody.</p>	<p><i>Hraní her ve skupinách pod vedením vyučujícího – Kufr (hádání pojmů z hospodářské politiky, 1 student sedí zády k učiteli, ten ostatním ve skupině ukazuje slova, studenti se snaží slovo popsat hádajícímu tak, aby za daný časový limit uhádla skupina co nejvíce slov), AZ kvíz (dle TV);</i></p> <p>- jednotlivá slova a otázky se bezprostředně týkají opakovaných témat</p> <p>- diskuse o problematice sociální politiky – názor studentů, možnosti řešení.</p>
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Opakování nových poznatků při hraní her.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p>	<p>Fixace nového učiva pomocí her a předchozího opakování, diskuse se studenty.</p>
<p>PROCVIČENÍ opakování</p> <p>- metody: samostatné práce studentů, zaměření na postupy srovnávací, indukci, dedukci, analýzu, syntézu</p>	<p>Zadání drobných úkolů na příští hodinu, které jednak pomohou procvičit probranou problematiku, jednak se studenti připravují na další téma. Vyhledávání zpráv v denním tisku a dalších médiích.</p>
<p>PRAKTICKÉ aplikace</p>	<p><i>Zprávičky studentů na začátku hodiny, na konci při shrnutí možná krátká diskuse k tématům, která studenti zajímají.</i></p>
<p>KOMPARACE</p> <p>- zaměření na postupy srovnávací, indukci, dedukci, analýzu, syntézu</p>	<p>Přístup státu k jednotlivým sociálním skupinám, potřeba sociální politiky.</p>

5.4 Strukturální politika; Vnější hospodářská politika

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny seminář	Typ hodiny:
Výukové metody: dialogické metody; metoda písemné práce; didaktické hry; skupinová a kooperativní výuka. Využití postupů: srovnávací, induktivní, deduktivní, analyticko-syntetický.			
Používané učebnice a materiály: Podle kapitol 4. 7 a 4. 8 Slova na kartách pro hru Kufír, herní plán, magnety tří barev pro AZ kvíz, kartičky s pojmy při zadávání úkolů jednotlivým skupinám (viz příloha 1)			
Cíle vzdělávací: viz kapitola 4. 7 a 4. 8 Cíle výchovné:			
Konkrétní učivo: Strukturální politika; Vnější hospodářská politika			
Pojmy: viz kapitola 4. 7 a 4. 8			
Výstupní znalosti: viz kapitola 4. 7 a 4. 8			
Poznámka: Před ukončením hodiny studenti absolvují test – 10 otázek.			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

PROLOG (úvod) - zdůraznění důležitosti probíraných témat z hlediska ekonomického i politického - metoda samostatné práce studentů	Úvod pedagoga Připomenutí základních atributů týkajících se témat. Skupina studentů: Zprávičky ze světa – krátký přehled ekonomických zpráv za poslední týden – připraveno formou hlavní zpravodajské relace
MOBILIZACE předchozího poznatkového systému - využití metod dialogických, samostatné práce studentů, skupinové výuky	Několik variant přístupu: Ø Pedagog klade otázky, jednotlivé skupiny odpovídají. Ø Zadání témat studentům ve skupinách, krátký čas na přípravu, zodpovězení otázek. Studenti

	<p>mohou při přípravě využít svoje poznámky z přednášky.</p> <p>Např.</p> <p>Skupina 1: Definujte strukturální politiku; vnější hospodářskou politiku.</p> <p>Skupina 2: Cíle a nástroje strukturální politiky.</p> <p>Skupina 3: Cíle a jednotlivé nástroje vnější politiky.</p> <p>Skupina 4: Regionální politika; mezinárodní obchod.</p> <p>Skupina 5: Fondy strukturální EU.</p> <p>Skupina 6: Platební bilance a její účty.</p>
<p>MOTIVACE (stimulace)</p> <p>- využití metod: hry, skupinová výuka, kombinace metod s vyučovacími pomůckami; dialogické metody.</p>	<p>Hraní her ve skupinách pod vedením vyučujícího – Kufr (hádaní pojmů z hospodářské politiky, 1 student sedí zády k učiteli, ten ostatním ve skupině ukazuje slova, studenti se snaží slovo popsat hádajícímu tak, aby za daný časový limit uhádla skupina co nejvíce slov), AZ kvíz (dle TV);</p> <p>- jednotlivá slova a otázky se bezprostředně týkají opakovaných témat</p> <p>- diskuse o problematice sociální politiky – názor studentů, možnosti řešení.</p>
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Opakování nových poznatků při hraní her.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p>	<p>Fixace nového učiva pomocí her a předchozího opakování, diskuse se studenty.</p>
<p>PROCVIČENÍ opakování</p> <p>- metody: samostatné práce studentů, zaměření na postupy srovnávací, indukci, dedukci, analýzu, syntézu</p>	<p>Zadání drobných úkolů na příští hodinu, které jednak pomohou procvičit probranou problematiku, jednak se studenti připravují na další téma. Vyhledávání zpráv v denním tisku a dalších médiích.</p>
<p>PRAKTICKÉ aplikace</p>	<p>Zprávičky studentů na začátku hodiny, na konci při shrnutí možná krátká diskuse k tématům, která studenti zajímají.</p>

5.5 Politika zaměstnanosti; Politika rozdělování důchodů

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny seminář	Typ hodiny:
Výukové metody: dialogické metody; metoda písemné práce; didaktické hry; skupinová a kooperativní výuka. Využití postupů: srovnávací, induktivní, deduktivní, analyticko-syntetický.			
Používané učebnice a materiály: Podle kapitol 4.9 a 4.10 Slova na kartách pro hru Kufír, herní plán, magnety tří barev pro AZ kvíz, kartičky s pojmy při zadávání úkolů jednotlivým skupinám (viz příloha 1)			
Cíle vzdělávací: viz kapitola 4. 9 a 4. 10 Cíle výchovné:			
Konkrétní učivo: Politika zaměstnanosti; Politika rozdělování důchodů			
Pojmy: viz kapitola 4. 9 a 4. 10			
Výstupní znalosti: viz kapitola 4. 9 a 4. 10			
Poznámka: Před ukončením hodiny studenti absolvují test – 10 otázek.			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

PROLOG (úvod) - zdůraznění důležitosti probíraných témat z hlediska ekonomického i politického - metoda samostatné práce studentů	Úvod pedagoga Připomenutí základních atributů týkajících se témat. Skupina studentů: Zprávičky ze světa – krátký přehled ekonomických zpráv za poslední týden – připraveno formou hlavní zpravodajské relace
MOBILIZACE předchozího poznatkového systému - využití metod dialogických, samostatné práce studentů, skupinové výuky	Několik variant přístupu: Ø Pedagog klade otázky, jednotlivé skupiny odpovídají. Ø Zadání témat studentům ve skupinách, krátký čas na přípravu, zodpovězení otázek. Studenti

	<p>mohou při přípravě využít svoje poznámky z přednášky.</p> <p>Např.</p> <p><i>Skupina 1:</i> Lorenzova křivka. Giniho koeficient. Index chudoby.</p> <p><i>Skupina 2:</i> Aktivní politika zaměstnanosti.</p> <p><i>Skupina 3:</i> Pasivní politika zaměstnanosti.</p> <p><i>Skupina 4:</i> Příčiny přerozdělování důchodů.</p> <p><i>Skupina 5:</i> Liberálové, konzervativci, socialisté.</p> <p><i>Skupina 6:</i> Cíle, nástroje a nositelé politiky zaměstnanosti a rozdělování důchodů.</p>
<p>MOTIVACE (stimulace)</p> <p>- využití metod: hry, skupinová výuka, kombinace metod s vyučovacími pomůckami; dialogické metody.</p>	<p><i>Hraní her ve skupinách pod vedením vyučujícího – Kufr (hádání pojmů z hospodářské politiky, 1 student sedí zády k učiteli, ten ostatním ve skupině ukazuje slova, studenti se snaží slovo popsat hádajícímu tak, aby za daný časový limit uhádla skupina co nejvíce slov), AZ kvíz (dle TV);</i></p> <p>- jednotlivá slova a otázky se bezprostředně týkají opakovaných témat</p> <p>- diskuse o problematice sociální politiky – názor studentů, možnosti řešení.</p>
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Opakování nových poznatků při hraní her.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p>	<p>Fixace nového učiva pomocí her a předchozího opakování, diskuse se studenty.</p>
<p>PROCVIČENÍ opakování</p> <p>- metody: samostatné práce studentů, zaměření na postupy srovnávací, indukci, dedukci, analýzu, syntézu</p>	<p>Zadání drobných úkolů na příští hodinu, které jednak pomohou procvičit probranou problematiku, jednak se studenti připravují na další téma. Vyhledávání zpráv v denním tisku a dalších médiích.</p>
<p>PRAKTICKÉ aplikace</p>	<p><i>Zprávičky studentů na začátku hodiny, na konci při shrnutí možná krátká diskuse k tématům, která studenti zajímají.</i></p>
<p>KOMPARACE</p> <p>- zaměření na postupy srovnávací, indukci, dedukci, analýzu, syntézu</p>	<p>Problematika nastavení podpor v nezaměstnanosti.</p> <p>Mají se příjmy domácností přerozdělovat a proč? Srovnajte jednotlivé teoretické přístupy k danému tématu.</p>

5.6 Politika ochrany životního prostředí; Teorie mezinárodního obchodu, Mezinárodní měnový systém

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny seminář	Typ hodiny:
Výukové metody: dialogické metody; metoda písemné práce; didaktické hry; skupinová a kooperativní výuka. Využití postupů: srovnávací, induktivní, deduktivní, analyticko-syntetický.			
Používané učebnice a materiály: Podle kapitol 4.11 a 4. 12 Slova na kartách pro hru Kufr, herní plán, magnety tří barev pro AZ kvíz, kartičky s pojmy při zadávání úkolů jednotlivým skupinám (viz příloha 1)			
Cíle vzdělávací: viz kapitola 4. 11 a 4. 12 Cíle výchovné:			
Konkrétní učivo: Politika ochrany životního prostředí; Teorie mezinárodního obchodu; mezinárodní měnový systém			
Pojmy: viz kapitola 4. 11 a 4. 12			
Výstupní znalosti: viz kapitola 4. 11 a 4. 12			
Poznámka: 1. Před ukončením hodiny studenti absolvují test – 10 otázek. 2. Z důvodu velké rozdílnosti témat se procvičují zvlášť – na každé je 40 minut.			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

PROLOG (úvod) - zdůraznění důležitosti probíraných témat z hlediska ekonomického i politického - metoda samostatné práce studentů	Úvod pedagoga Připomenutí základních atributů týkajících se témat. Skupina studentů: Zprávičky ze světa – krátký přehled ekonomických zpráv za poslední týden – připraveno formou hlavní zpravodajské relace
MOBILIZACE předchozího poznatkového systému	Několik variant přístupu: Ø Pedagog klade otázky, jednotlivé skupiny odpo-

<p>- využití metod dialogických, samostatné práce studentů, skupinové výuky</p>	<p>vídají.</p> <p>Ø Zadání témat studentům ve skupinách, krátký čas na přípravu, zodpovězení otázek. Studenti mohou při přípravě využít svoje poznámky z přednášky.</p> <p>Téma 1.</p> <p><i>Skupina 1:</i> Cíle politiky ochrany životního prostředí.</p> <p><i>Skupina 2:</i> Politika ochrany životního prostředí v EU.</p> <p><i>Skupina 3:</i> Enviromentální šetrnost.</p> <p><i>Skupina 4:</i> Ochrana životního prostředí v ČR.</p> <p>Téma 2.</p> <p><i>Skupina 1:</i> Klasické teorie mezinárodního obchodu.</p> <p><i>Skupina 2:</i> Neoklasické teorie.</p> <p><i>Skupina 3:</i> Mezinárodní měnový systém.</p> <p><i>Skupina 4:</i> Světová obchodní banka. Světová obchodní organizace.</p>
<p>MOTIVACE (stimulace)</p> <p>- využití metod: hry, skupinová výuka, kombinace metod s vyučovacími pomůckami; dialogické metody.</p>	<p><i>Hraní her ve skupinách pod vedením vyučujícího – Kufr (hádání pojmů z hospodářské politiky, 1 student sedí zády k učiteli, ten ostatním ve skupině ukazuje slova, studenti se snaží slovo popsat hádajícímu tak, aby za daný časový limit uhádla skupina co nejvíce slov), AZ kvíz (dle TV);</i></p> <p>- jednotlivá slova a otázky se bezprostředně týkají opakovaných témat</p> <p>- diskuse o problematice sociální politiky – názor studentů, možnosti řešení.</p>
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Opakování nových poznatků při hraní her.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p>	<p>Fixace nového učiva pomocí her a předchozího opakování, diskuse se studenty.</p>
<p>PROCVIČENÍ opakování</p> <p>- metody: samostatné práce studentů, zaměření na postupy srovnávací, indukci, dedukci, analýzu, syntézu</p>	<p>Zadání drobných úkolů na příští hodinu, které jednak pomohou procvičit probranou problematiku, jednak se studenti připravují na další téma. Vyhledávání zpráv v denním tisku a dalších médiích.</p>
<p>PRAKTICKÉ aplikace</p>	<p><i>Zprávičky studentů na začátku hodiny, na konci při shrnutí možná krátká diskuse k tématům, která studenti zajímají.</i></p>

5.7 Hospodářský vývoj vyspělých tržních ekonomik; Evropská unie

Základní charakteristiky uvažovaného vyučování

Škola – výchovné zařízení: UTB ve Zlíně, Fakulta technologická			Třída: 2. ročník
Školní rok: 2008/2009	Předmět: Hospodářská politika	Vyuč. hodina: 2 hodiny seminář	Typ hodiny:
Výukové metody: dialogické metody; metoda písemné práce; didaktické hry; skupinová a kooperativní výuka. Využití postupů: srovnávací, induktivní, deduktivní, analyticko-syntetický.			
Používané učebnice a materiály: Podle kapitol 4.13 a 4. 14 Slova na kartách pro hru Kufir, herní plán, magnety tří barev pro AZ kvíz, kartičky s pojmy při zadávání úkolů jednotlivým skupinám (viz příloha 1)			
Cíle vzdělávací: viz kapitola 4. 13 a 4. 14 Cíle výchovné:			
Konkrétní učivo: Hospodářský vývoj vyspělých tržních ekonomik; Evropská unie			
Pojmy: viz kapitola 4. 13 a 4. 14			
Výstupní znalosti: viz kapitola 4. 13 a 4. 14			
Poznámka: 1. Před ukončením hodiny studenti absolvují test – 10 otázek. 2. Z důvodu velké rozdílnosti témat se procvičují zvlášť – na každé je 40 minut.			

Fáze a stručný obsah uvažovaného vyučování

PROLOG (úvod) - zdůraznění důležitosti probíraných témat z hlediska ekonomického i politického - metoda samostatné práce studentů	Úvod pedagoga Připomenutí základních atributů týkajících se témat. Skupina studentů: Zprávičky ze světa – krátký přehled ekonomických zpráv za poslední týden – připraveno formou hlavní zpravodajské relace
MOBILIZACE předchozí-	Několik variant přístupu:

<p>ho poznatkového systému - využití metod dialogických, samostatné práce studentů, skupinové výuky</p>	<p>Ø Pedagog klade otázky, jednotlivé skupiny odpovídají.</p> <p>Ø Zadání témat studentům ve skupinách na předcházejícím semináři. Příprava studentů doma, zaměření na rozšíření znalostí z přednášek. Vyjádření se k aktuální ekonomické situaci v dané zemi.</p> <p>Téma 1.</p> <p>Skupina 1: Hospodářský vývoj USA.</p> <p>Skupina 2: Hospodářský vývoj Japonska.</p> <p>Skupina 3: Hospodářský vývoj Velké Británie.</p> <p>Skupina 4: Hospodářský vývoj Německa.</p> <p>Skupina 5: Hospodářský vývoj Francie.</p> <p>Skupina 6: Hospodářský vývoj Švédska.</p> <p>Téma Evropská unie se z důvodu času procvičuje pouze při hraní her.</p>
<p>MOTIVACE (stimulace) - využití metod: hry, skupinová výuka, kombinace metod s vyučovacími pomůckami; dialogické metody.</p>	<p>Hraní her ve skupinách pod vedením vyučujícího – Kufr (hádání pojmů z hospodářské politiky, 1 student sedí zády k učiteli, ten ostatním ve skupině ukazuje slova, studenti se snaží slovo popsat hádajícímu tak, aby za daný časový limit uhádla skupina co nejvíce slov), AZ kvíz (dle TV); - jednotlivá slova a otázky se bezprostředně týkají opakovaných témat - diskuse o problematice sociální politiky – názor studentů, možnosti řešení.</p>
<p>EXPONOVÁNÍ nových poznatků</p>	<p>Opakování nových poznatků při hraní her.</p>
<p>FIXACE nového učiva</p>	<p>Fixace nového učiva pomocí her a předchozího opakování, diskuse se studenty.</p>
<p>PROCVIČENÍ opakování - metody: samostatné práce studentů, zaměření na postupy srovnávací, indukci, dedukci, analýzu, syntézu</p>	<p>Zadání drobných úkolů na příští hodinu, které jednak pomohou procvičit probranou problematiku, jednak se studenti připravují na další téma. Vyhledávání zpráv v denním tisku a dalších médiích.</p>
<p>PRAKTICKÉ aplikace</p>	<p>Zprávičky studentů na začátku hodiny, na konci při shrnutí možná krátká diskuse k tématům, která studenti zajímají.</p>

KOMPARACE <i>- zaměření na postupy srovnávací, indukci, dedukci, analýzu, syntézu</i>	Srovnání ekonomického vývoje jednotlivých zemí.
---	---

ZÁVĚR

Práce se zabývala předmětem Hospodářská politika. Byl definován tento předmět, jeho obsahová náplň, formy, cíle a metody výuky. Pro jednotlivé tematické celky byly vypracovány koncepty přednášek a seminářů, které mají posloužit jako metodická pomůcka pro pedagogy, kteří tento předmět vyučují.

Zpracované celky se týkaly úvodu do studia hospodářské politiky, definovaly cíle, nástroje a nositele této politiky, zabývaly se ekonomickou koordinací, teoretickou a praktickou hospodářskou politikou. Podrobně byla rozpracována nosná témata jednotlivých hospodářských politik (stabilizační, strukturální, vnější, sociální, zaměstnanosti, rozdělování důchodů a ochrany životního prostředí). Dále byla zapracována témata týkající se mezinárodního obchodu, Evropské unie a hospodářství vybraných vyspělých tržních ekonomik.

Kromě obsahové náplně byla v praktické části velká pozornost věnována formální stránce přednášek a seminářů se zaměřením na stanovení cílů vzdělávacích a výchovných a využití různých metod výuky. Zejména náplně seminářů jsou zacíleny na motivační složku vyučovacího procesu ve smyslu hesla „Škola hrou“.

Součástí bakalářské práce je CD, kde je kompletní portfolio materiálů k předmětu Hospodářská politika.

Teoretický přínos práce lze spatřovat především v uspořádání tematických celků předmětu Hospodářská politika do uceleného systému, dále je možné využít práci jako metodickou pomůcku pro pedagogy vyučující daný předmět a v neposlední řadě poslouží koncepty vyučování jako podklad pro vypracování studijních podpor zejména studenty kombinovaného studijního programu Ekonomika a management.

Praktický přínos práce je dán jejím využitím v projektu Fondu rozvoje vysokých škol 1578/2010 „*Systém podpory studia méně úspěšných studentů Institutu bezpečnostních technologií*“ při inovaci studijního oboru Logistika a management. Připravené koncepty vyučování se stanou podkladovým materiálem i pro ostatní pedagogy institutu při zpracovávání konceptů pro jednotlivé předměty vyučované institutem s cílem zamezit dublování učebních témat.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] KLIKOVÁ, Ch., KOTLÁN, I. a kol.: *Hospodářská politika: Teorie a praxe*. 2. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2006. 341 s. ISBN 80-86572-37-4.
- [2] CHUDÝ, Š., KAŠPÁRKOVÁ, S.: *Didaktická propedeutika*. Zlín: UTB, 2007. 106 s.
- [3] RAPOŠ, P.: *Metodika výuky politickej ekonomie*. 1. vydání. Bratislava: Nakladateľství Pravda, 1973. 75-034-73.
- [4] BLÍŽKOVSKÝ, B.: *Systémová pedagogika pro studium a tvůrčí praxi*. 2. uprav. Vydání. Ostrava: Amonium servis, 1997. 315 s. ISBN 80-85498-23-5.
- [5] SKALKOVÁ, J.: *Obecná didaktika: vyučovací proces, učivo a jeho výběr, metody, organizační formy vyučování*. Praha: Grada, 2007. 322 s.
- [6] BLOOM, B.S.: *Taxonomy of educational objectives*. Handbook I. Cognitive domain. New York: David Mc.Kay Comp., 1954.
- [7] MAŇÁK, J., ŠVEC, V.: *Výukové metody*. Brno: Paido, 2003. 219 s. 148. ISBN 80-7315-039-5.
- [8] MAŇÁK, J., ŠVEC, Š., ŠVEC, V.: *Slovník pedagogické metodologie*. Brno: Paido, MU, 2005. 134 s. ISBN 80-210-3802-0.
- [9] SVATOŠ, T.: *Malá didaktika: v teorii a praxi pro seminární výuku obecné didaktiky*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2006. 73 s.
- [10] KARLÍKOVÁ, Z.: *Technika a způsoby obsluhy a poskytování služeb ve společném stravování* [Diplomová práce]. Zlín: UTB, 2007. 85 s.
- [11] *Analýza – syntéza*. [online]. [cit. 2009-04-12]. Dostupný z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Anal%C3%BDza>
- [12] *Indukce – dedukce*. [online]. [cit. 2009-04-12]. Dostupný z WWW: <http://nb.vse.cz/kfil/win/atlas1/indukce.htm>
- [13] *CoJeCo Vaše encyklopedie: sběr dat*. [online]. [cit. 2008-04-11]. Dostupný z WWW: <http://www.cojeco.cz/>
- [14] URBAN, L. a kol.: *Hospodářská politika*. 1. Vydání. Praha: VICTORIA PUBLISHING, 1994. 155 s- ISBN 80-85865-01-7

- [15] KOTLÁN, I. a kol.: *Aplikovaná hospodářská politika*. 1. vydání. Ostrava: SOKRATES, 2001. 97 s. ISBN 80-86572-01-3.
- [16] TOMĚŠ, Z.: *Hospodářská politika (1900-2007)*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2008. 278 s. ISBN 80-7400-002-7.
- [17] HOLMAN, R.: *Ekonomie*. 4. vydání. Praha: C.H. Beck, 2005. 736 s. ISBN 80-7179-891-6.
- [18] ONDRČKA, P.: *Rozšíření základů makroekonomické teorie*. 1. vydání. Zlín: UTB, 2003. 323 s. ISBN 80-7318-124-X.
- [19] MACÁKOVÁ, L. a kol.: *Mikroekonomie – základní kurs*. 10. vydání. Praha: Melandrium, 2007. ISBN 80-86175-56-0.
- [20] MACÁKOVÁ, L. a kol.: *Mikroekonomie – cvičebnice*. 1. vydání. Slaný: Melandrium, 1997. 262 s. ISBN 80-901801-9-1.
- [21] *Úřad pro ochranu hospodářské soutěže*. [online]. [cit. 2009-04-12]. Dostupný z WWW: <http://www.compet.cz/o-uradu/poslani-a-kompetence/>.
- [22] DURDISOVÁ, J.: *Sociální politika v ekonomické praxi*. Praha: Oeconomica, 2005. 246 s.
- [23] KREBS, V. a kol.: *Sociální politika*. 3. upravené vydání. Praha: ASPI, 2005. 502 s.
- [24] *Fondy evropské unie*. [online]. [cit. 2009-04-12]. Dostupný z WWW: <http://www.strukturalni-fondy.cz/>
- [25] *Dotace*. [online]. [cit. 2009-04-12]. Dostupný z WWW: <http://www.edotace.cz/1/0/1000/sekce/strukturalni-politika/>
- [26] NĚMCOVÁ, I., ŽÁK, M.: *Hospodářská politika*. Praha: Grada, 1997. 231 s.
- [27] JÍROVÁ, H.: *Trh práce a politika zaměstnanosti*. Praha: VŠE, 1999. 96 s.
- [28] *Státní sociální podpora*. [online]. [cit. 2009-04-12]. Dostupný z WWW: <http://www.mpsv.cz/cs/2>
- [29] SLANÝ, A.: *Hospodářská politika*. Praha: C.H. Beck, 1999. 271 s.
- [30] SAMUELSON, P.A., NORDHAUS, W.D.: *Ekonomie*. 2. Vydání. Praha: Nakladatelství Svoboda, 1995. 1011. ISBN 80-205-0494-X.

- [31] *Enviromentální politika a nástroje*. [online]. [cit. 2009-04-14]. Dostupný z WWW: http://www.env.cz/cz/environmentalni_politika_nastroje
- [32] PIPEK, J. a kol.: *Mezinárodní obchod*. Praha: VŠE, 1996. 2. vydání. 149 s. ISBN 80-7079-595-6.
- [33] HRALA, V. a kol.: *Geografie světového hospodářství: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Praha: Oeconomika, 2005. 194 s.
- [34] HRALA, V. a kol.: *Geografie světového hospodářství: vybrané kapitoly*. 1. vydání. Praha: VŠE, 1996. 131 s. ISBN 80-7079-232-9.
- [35] HOLUB, A., FOLTÝN, J., ORDNUNG, N.: *Rozvojová ekonomika*. 1. vydání. Praha: VŠE, 1995. 1. Vydání. 123 s. ISBN 80-7079-423-2.
- [36] SIRŮČEK, P. a kol.: *Hospodářské dějiny a ekonomické teorie*. 1. vydání. Slaný: Melandrium, 2007. 511 s. ISBN 80-86175-03-04.
- [37] CAMERON, R.: *Stručné ekonomické dějiny světa. Od doby kamenné do současnosti*. 1. Vydání. Praha: VICTORIA PUBLISHING, 1996. 475 s. ISBN 80-85865-21-1.
- [38] PARKER, G.: *Atlas světových dějin*. 1. Vydání. Praha: Knižní klub, 1999. 176 s. ISBN 80-7176-928-2.
- [39] ODEHNAL, L. a kol.: *Evropská unie I. Cíle, struktura a politiky EU*. 1. vydání. Čakovice: QUENTIN COMPANYY s.r.o., 2004. 241 s.
- [40] KÖNIG, P., LACINA, L. a kol.: *Rozpočet a politiky Evropské unie*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2004. 374 s. ISBN 80-7179-846-0.
- [41] FOJTÍKOVÁ, L., LEBIEDZIK, M.: *Společné politiky EU*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2007. 200 s. 80-7179-939-9.
- [42] ZAHRADNÍK, P.: *Vstup do Evropské unie*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2003. 392 s. 80-7179-472-4.
- [43] *Evropská unie*. [online]. [cit. 2009-04-14]. Dostupný z WWW: <http://www.euroskop.cz/8/sekce/evropska-unie/>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Pole výukových a metodických jevů

15

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. Bloomova taxonomie výukových cílů	13
Tab. 2. Vzor formuláře prekonceptu vyučování	20

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Fotografie z výuky předmětu Hospodářská politika

PŘÍLOHA P I: FOTOGRAFIE Z VÝUKY PŘEDMĚTU HOSPODÁŘSKÁ POLITIKA

1. Studenti při hře „Kufr“

2. Herní plán „AZ kvízu“

3. Studenti při práci ve skupině (doplňovací cvičení)

